

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

TÜRKİYE HALK SAĞLIĞI KURUMU
2017 YILI
SAYIŞTAY DENETİM RAPORU

Eylül 2018

İÇERİK

TÜRKİYE HALK SAĞLIĞI KURUMU 2017 YILI SAYIŞTAY DÜZENLİLİK DENETİM RAPORU	1
TÜRKİYE HALK SAĞLIĞI KURUMUNA BAĞLI DÖNER SERMAYE İŞLETMELERİ 2017 YILI SAYIŞTAY DÜZENLİLİK DENETİM RAPORU	15

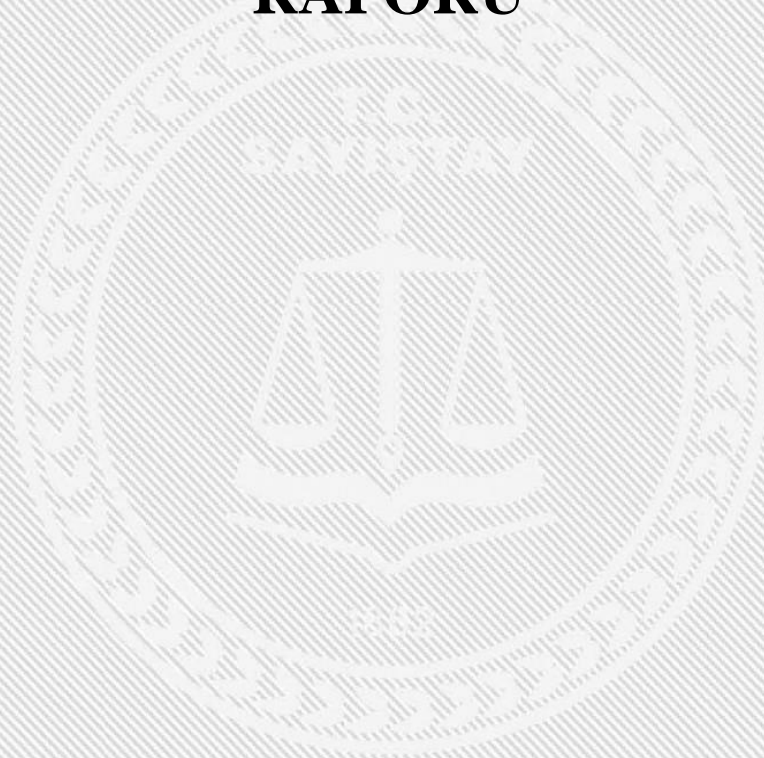

TÜRKİYE HALK SAĞLIĞI KURUMU

2017 YILI

SAYIŞTAY DÜZENLİLİK DENETİM

RAPORU

İÇİNDEKİLER

1.	KAMU İDARESİNİN MALİ YAPISI VE MALİ TABLOLARI HAKKINDA BİLGİ	1
2.	DENETLENEN KAMU İDARESİ YÖNETİMİNİN SORUMLULUĞU	3
3.	SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU.....	4
4.	DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI.....	4
5.	DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAKLARI	5
6.	DENETİM GÖRÜŞÜ	6
7.	DENETİM GÖRÜŞÜNÜ ETKİLEMİYEN TESPİT VE DEĞERLENDİRMELER	7
8.	EKLER.....	8

KISALTMALAR

KHK	Kanun Hükümünde Kararname
THSK	Türkiye Halk Sağlığı Kurumu
KBS	Kamu Harcama ve Muhasebe Bilişim Sistemi
MYMY	Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği
KMYKK	Kamu Mali Yönetim ve Kontrol Kanunu

1. KAMU İDARESİNİN MALİ YAPISI VE MALİ TABLOLARI HAKKINDA BİLGİ

Mali Yapı

Türkiye Halk Sağlığı Kurumu 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'na ekli (I) sayılı Cetvelde yer alan genel bütçeli idarelerden olup, faaliyetlerini merkezi yönetim bütçe kanunlarıyla verilen ödeneklerle gerçekleştirmektedir 2017 yılı Bütçesiyle Halk Sağlığı Kurumuna 10.343.267.000 TL ödenek tahsis edilmiş olup, bu tutar Merkezi Yönetim Bütçesinin %1,44 üne tekabül etmektedir.

Ayrıca Türkiye Halk Sağlığı Kurumu faaliyetlerinin finansmanında, bütçe dışında kalan döner sermaye işletmesinden aktarılan kaynaklar da dâhil diğer yerlerden temin edilen toplam 11.286.452.164 TL kaynak kullanılmıştır. Bu rakam 2017 yılı GSYİH'nin %0,48'sine tekabül etmektedir.

Sağlık Bakanlığınca sunulan Bütçe Giderleri ve Ödenekler Tablosuna göre Türkiye Halk Sağlığı Kurumunun 2016 ve 2017 yılı bütçe gideri ve ödenek kullanımını aşağıda belirtilmiştir.

Tablo 1: 2016 ve 2017 yılları Bütçe Ödenek ve Harcamaları

2016 (Bin TL)			2017 (Bin TL)		
Başlangıç Ödeneği	Toplam Ödenek	Harcama	Başlangıç Ödeneği	Toplam Ödenek	Harcama
9.111.684	9.219.476	9.193.910	10.343.267	7.463.064	7.463.048

694 sayılı KHK ile Türkiye Halk Sağlığı Kurumu ilga edilerek, Sağlık Bakanlığı çatısı altında Halk Sağlığı Genel Müdürlüğü olarak teşkilatlandırılmıştır.

Muhasebe ve Raporlama Sistemi

Türkiye Halk Sağlığı Kurumu mali işlemlerini 5018 sayılı Kanun ile belirlenmiş muhasebeleştirme ve raporlama kurallarına göre gerçekleştirmektedir.

5018 sayılı Kanununun 49'uncu maddesinin ilk iki fıkrasında;

“Muhasebe sistemi; karar, kontrol ve hesap verme süreçlerinin etkili çalışmasını sağlayacak ve malî raporların düzenlenmesi ile kesin hesabın çıkarılmasına temel olacak

şekilde kurulur ve yürütülür.

Kamu hesapları, kamu idarelerinin gelir, gider ve varlıkları ile malî sonuç doğuran ve öz kaynağın artmasına veya azalmasına neden olan her türlü işlemlerle garantilerin ve yükümlülüklerin belirlenmiş bir düzen içinde hesaplara kaydedilerek, yönetim ve denetim yetkilileriyle kamuoyuna gerekli bilgilerin sağlanması amacıyla tutulur” denilmektedir.

Çerçeve hesap planı ile düzenlenecek mali raporların şekil, süre ve türleri Kanun’un 49 ve 80’inci maddelerine dayanılarak düzenlenip Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği ile belirlenmiştir.

Bu düzenlemelere göre; muhasebe sistemi tahakkuk esaslıdır. Mali yıl esasına göre tutulmaktadır. Kamu İdaresinin bütün varlık ve yükümlülükleri, gelir ve giderleri ile garantileri gibi tüm mali işlemlerini kapsar.

Mali raporlamanın amacı; yöneticilere, kamuoyuna ve denetim yetkililerine bilgi sunmaktır.

Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği’nin “Amaç” başlıklı 1’inci maddesinde; “*Bu Yönetmeliğin amacı; genel yönetim kapsamındaki kamu idarelerinin, hesap ve kayıt düzeninde saydamlık, hesap verilebilirlik ve tekdüzenin sağlanması, işlemlerinin kayıt dışında kalmasının önlenmesi, faaliyetlerinin gerçek mahiyetlerine uygun olarak sağlıklı ve güvenilir bir biçimde muhasebeleştirilmesi ile mali tablolarının zamanında, doğru, muhasebenin temel kavramları ve genel kabul görmüş muhasebe ilkeleri çerçevesinde, uluslararası standartlara uygun, yönetimin ve ilgili diğer kişilerin bilgi ihtiyaçlarını karşılayacak ve kesin hesabın çıkarılmasına temel olacak ve karar, kontrol ve hesap verme süreçlerinin etkili çalışmasını sağlayacak şekilde hazırlanması ve yayımlanmasına ilişkin usul ve esasların belirlenmesidir” hükmü yer almaktadır.*

Bu amacın gerçekleştirilmesi için; işlemlerin kayıt dışında kalmasının önlenmesi ile birlikte muhasebenin temel kavramları ve genel kabul görmüş muhasebe ilkeleri çerçevesinde, uluslararası standartlara uygun olarak hazırlanan mali tabloların belirlenen sürelerde yönetim ve ilgililerin bilgisine sunulması gerekmektedir.

Yönetmelik’in 310’uncu maddesinde kendi adına ekonomik varlık edinebilen, yükümlülük üstlenebilen, diğer kamu idareleri veya üçüncü şahıslarla ekonomik ilişkilere girebilen kapsama dâhil her kamu idaresinin bir kurumsal birim ve her kurumsal birimin bir

mali raporlama birimi olduğu; 311'inci maddesinde kapsama dâhil kamu idarelerinin mali hizmetler birim yöneticilerinin, mali raporlama kapsamındaki mali tabloların belirlenen standartlara uygun olarak hazırlanmasından, üst yöneticilerin de bu hususları gözetmekten ve belirlenen süreler içinde yayımlanmasından sorumlu olduğu; 312'nci maddesinde kamu idarelerince, detaylı hesap planlarında yer alan hesaplardan aylık mizan ve yıllık olarak geçici ve kesin mizanların düzenleneceği; 313'üncü maddesinde kamu idarelerince hazırlanacak temel mali tabloların Bilanço, Faaliyet Sonuçları Tablosu ve Nakit Akış Tablosu olduğu; 314-316'ncı maddelerinde bu tabloların mahiyetleri ve nasıl düzenleneceği; 327'nci maddesinde de mali tabloların hangi dönemlerde hazırlanıp yayımlanacağı belirtilmiştir.

Türkiye Halk Sağlığı Kurumu muhasebe hizmetleri merkezde Merkez Saymanlık Müdürlüğü, taşrada ise defterdarlıklara bağlı muhasebe birimleri tarafından yürütülmektedir.

Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştay'a Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar'ın 5'inci maddesi gereğince hesap dönemi sonunda Sayıştaya gönderilmesi gereken defter, tablo ve belgeler zamanında sunulamamıştır.

Denetim görüşü, bu çerçevede verilmiştir.

2. DENETLENEN KAMU İDARESİ YÖNETİMİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresinin yönetimi, tabi olduğu muhasebe standart ve ilkelerine uygun olarak mali rapor ve tabloların doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde hazırlanarak kamuoyunun bilgisine ve denetim yetkililerine zamanında sunulmasından, bir bütün olarak sunulan bu mali tabloların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir olarak yansıtmasından ve ister hata isterse yolsuzluktan kaynaklansın bu mali rapor ve tabloların önemli hata veya yanlış beyanlar içermemesinden; kamu idaresinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; mali yönetim ve iç kontrol sistemlerinin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden, mali tabloların dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek, mali rapor ve tablolardan yararlanacak olanlara makul güvence vermek amacıyla mali raporların güvenilirliğine ve doğruluğuna ilişkin görüş bildirmek, kaynakların etkili ve ekonomik ve mevzuatına uygun kullanılmasının sağlanması amacıyla kurulup işletilmesi gereken mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmekle sorumludur.

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimin dayanağı; 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, genel kabul görmüş uluslararası denetim standartları, Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

Denetim, mali saydamlığın ve hesap verilebilirliğin sağlanması amacıyla; kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek ve mali rapor ve tablolarının kamu idaresinin tüm faaliyet ve işlemlerinin sonucunu doğru ve güvenilir olarak yansıttığına ilişkin makul güvence elde etmek ve mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek amacıyla yürütülmüştür.

Kamu idaresinin mali tabloları ile bunları oluşturan hesap ve işlemlerinin doğruluğu, güvenilirliği ve uygunluğuna ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere yürütülen denetimler; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile risk değerlendirmesi yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Risk değerlendirmesi sırasında, uygulanacak denetim prosedürünün belirlenmesine esas olmak üzere, mali tabloların üretildiği mali yönetim ve iç kontrol sistemleri de değerlendirilmiştir.

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi, belge ve verileri (elektronik olanlar dâhil) ile mali yönetim ve iç kontrol sistemleri oluşturmaktadır.

Denetim çalışmaları sırasında; Türkiye Halk Sağlığı Kurumu merkez ve taşra muhasebe hizmetlerinin yürütüldüğü muhasebe birimlerindeki cetvel ve belgeler ile bu birimlerdeki yevmiye kayıtları ve yevmiye kayıtlarına esas belgeler ile bunlara dayanak oluşturan ilgili harcama birimleri arşivlerinde muhafaza edilen kanıtlayıcı belgeler; tamlık, doğruluk, tutarlılık ve tabi olduğu mevzuatına uygunluk açısından incelenmiştir.

Bu hususlarla ilgili denetim sonucunda denetim görüşü oluşturmak üzere yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmiştir.

5. DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAKLARI

BULGU 1: 694 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile Lağvedilen Kurumların Genel Bütçe Kapanış Mali Tablolarının Düzenlenememesi

694 sayılı KHK ile ayrı bütçeleri olan Türkiye Halk Sağlığı Kurumu ile Türkiye Kamu Hastaneleri Kurumu kaldırılarak bunların yerine Sağlık Bakanlığı bünyesinde Halk Sağlığı Genel Müdürlüğü ve Kamu Hastaneleri Genel Müdürlüğü kurulmuştur. Ancak bu kurumların kaldırılma sonrası muhasebe işlemleri doğru yapılmadığından bunların kapanış mali tablolarının çıkarılması mümkün olmamıştır.

Maliye Bakanlığı tarafından yayınlanan (KBS 20 ve 21) KBS duyurularından 06.10.2017 tarihli duyuruda personel devirlerinin harcama birimleri arasında toplu olarak muhasebe birimi tarafından yapılacağı, öncelikle muhasebe müdürlükleri ile harcama birimi taşınır hesapları olan 150, 253, 254 ve 255 hesaplarının işlenmemiş kayıtlar işlenerek eşitleneceği sonra taşınırların toplu olarak taşınır işlem fişi düzenlenerek yeni harcama birimlerine devredileceği, taşınır işlem fişlerinin muhasebe müdürlüğüne yollanacağı eski harcama biriminden çıkış yeni harcama birimine giriş kayıtları yapılacağı; bunlar dışındaki hesap bakiyelerinin ise eski kurumsal koddan yeni kurumsal koda defterdarlık muhasebe birimince aktarılacağı bildirilmiştir.

Kaldırılan kurumların kapanış mali tablolarının düzenlenmesine ilişkin herhangi bir ifade KBS duyurularında yer almamıştır. Sağlık Bakanlığı tarafından 03.10.2017 tarihinde il müdürlüklerine gönderilen 15722819/841.99 sayılı yazıda ise tüm devir ve kuruluş işlemlerinin 31.10.2017 tarihine kadar tamamlaması gerektiği talimatı verilmiştir. Bu yazıda da belirli bir tarih verilerek kaldırılan kurumlar için kapanış mali tablolarının düzenleneceği ve bu tablolar üzerinden devirlerin yapılacağı gibi bir talimat bulunmamaktadır. Özellikle son devir tarihleri konusunda ne şekilde hareket edileceği belirlenmemiştir. Bakanlık Strateji Geliştirme Başkanlığından gönderilen yazıda da işlemlerin tamamlanması için en son 31.10.2017 tarihi belirlenmiş olmakla birlikte bu tarihten önce her muhasebe birimince farklı tarihlerde devir işlemlerinin yapılacağı tabiidir.

İzmir İlinde Halk Sağlığı Müdürlüğü ve Kamu Hastaneleri Birliklerinin muhasebe

hizmetlerini yürüten ilgili mal Müdürlüklerinden alınan Sağlık Bakanlığı birimlerinin devir ve birleşme işlemlerini açıklayan yazılardan anlaşıldığı üzere; personel ödemeleri kısmen 15.75 kamu Hastaneleri kurumsal kodundan kısmen 15.01 sağlık bakanlığı kodundan ödenmiştir. Daha önceden satın alınarak taşınır işlem fişleri düzenlenmiş olan mal alımlarının ödemeleri ödenek sorunları nedeniyle yapılamadığı için muhasebe kayıtları yapılamamış, bu nedenle Sağlık Bakanlığı Malzeme Kaynak Yönetim Sistemi ile muhasebe kayıtları denkliği sağlanamadığı için taşınır devirleri tamamlanamamıştır. Ayrıca tüm birimlerce yapılacak devir işlemlerinin tamamlanması için belirli bir tarih-bilanço günü belirlenmediğinden taşınır malların devir işlemleri eş zamanlı yapılamamıştır.

Bunun dışında incelenen mal müdürlüğü kayıtlarında kapatılan kurumların yevmiye defterlerinin 31.12.2017 tarihine kadar açık olduğu ve bunlara muhtelif muhasebe kayıtları yapılmaya devam edildiği, her mal müdürlüğünün kaldırılan kurumların hesaplarının devrini farklı tarihlerde gerçekleştirdiği görülmüştür.

Devir ve kapanış işlemleri belirli bir dönem sonu günü belirlenmeyip farklı birimlerce farklı tarihlerde yapıldığından kaldırılan kurumlar ile Sağlık Bakanlığı muhasebe işlemleri birbirine karışmış, kaldırılan kurumlar için bu nedenle kapanış mali tabloları mevzuatın öngördüğü süre içerisinde hazırlanamamıştır.

Kamu idaresi cevabında; özet olarak, uygulamanın fiilen bulguda belirtilen sonucu doğuracak şekilde geliştiği belirtilmiştir.

Sonuç olarak kamu idaresi cevabı bulguda belirtilen hususları giderecek nitelikte görülmemiştir. Kamu idaresinin bu türden devir ve birleşmelere ilişkin düzenlemelerde zorunlu olmadıkça her zaman mali yılsonunu esas alması, mali yılsonu esas alınmadığında bir bilanço günü belirleyerek sadece ödenek ve maaş hesapları ile yetinilmeyip tüm hesapların aynı anda belirlenen tarihte devrinin yapılması gerekmektedir.

6. DENETİM GÖRÜŞÜ

Türkiye Halk Sağlığı Kurumunun 2017 yılına ilişkin ekte yer alan mali rapor ve tablolarının Denetim Görüşünün Dayanakları bölümünde belirtilen hesap alanları hariç tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir bilgi içerdiği kanaatine varılmıştır.

7. DENETİM GÖRÜŞÜNÜ ETKİLEMİYEN TESPİT VE DEĞERLENDİRMELER

BULGU 1: Memur Maaş Ödemelerinde Hatalı İşlemler Yapılması

Halk Sağlığı Kurumu'nda çalışan memur personelin Kamu Harcama ve Muhasebe Bilişim Sistemi (KBS)'nden indirilen ödemeye esas bordro verileri incelendiğinde; kişilerin hak ettikleri ek gösterge puanlarının öğrenim durumu değişimine göre güncellenmemesi sebebiyle maaş ödemelerinin hatalı yapıldığı tespit edilmiştir.

657 sayılı Kanun'un 43'üncü maddesinde memurlara ödenecek ek göstergelere ilişkin hüküm ile Kanun'a ekli (I) ve (II) sayılı cetvelde de hizmet sınıfları itibariyle unvan veya aylık alınan derecelere göre ek gösterge puanları yer almaktadır. KBS'den alınan bordro verileri ve kişilerin kurumdaki bilgileri karşılaştırıldığında bazı kişilerin öğrenim durumlarının KBS'de bir alt veya bir üst öğrenim seviyesinde kaydedildiği, dolayısıyla derece/kademe bilgilerinin hatalı olduğu görülmüştür.

Denetimler sonucunda tespit edilen sistemsal hatanın düzeltilerek bordro sisteminin güvenilir ve doğru veri sunmasının sağlanması, hatalı uygulamaların giderilmesi gerekmektedir.

Kamu idaresi cevabında; özetle, bulguda yer alan hususlara ilişkin olarak gerekli uyarıların yapıldığı ve konunun titizlikle takip edileceği belirtilmiştir.

Sonuç olarak Personelin ek göstergelerindeki sistemsal hataların düzeltilerek bordro sisteminin güvenilir ve doğru veri sunar hale getirilmesi önerilir.

8. EKLER

EK 1: KAMU İDARESİ MALİ TABLOLARI

TABLO 1.12 BİLANÇO

Kurum Kodu : 15.76		Adı : TÜRKİYE HALK SAĞLIĞI KURUMU		Yıl : 2017	
AKTİF HESAPLAR		N Yılı 2017		PASİF HESAPLAR	
1 DÖNEN VARLIKLAR		497.160.392,70		3 KISA VADELİ YABANCI KAYNAKLAR	
10 HAZİR DEĞERLER		495.806.881,71		32 FAALİYET BORÇLARI	
104 PROJE ÖZEL HESABI		495.806.881,71		320 BÜTÇE EMANETLERİ HESABI	
12 FAALİYET ALACAKLARI		118.904,39		325 NAKİT TALEP VE TAHSİSLERİ HESABI	
126 VERİLEN DEPOZİTO VE TEMİNATLAR HESABI		118.904,39		33 EMANET YABANCI KAYNAKLAR	
14 DİĞER ALACAKLAR		1.234.606,60		330 ALINAN DEPOZİTO VE TEMİNATLAR HESABI	
140 KİŞİLERDEN ALACAKLAR HESABI		1.234.606,60		333 EMANETLER HESABI	
2 DURAN VARLIKLAR		76.537.324,90		36 ÖDENECEK DİĞER YÜKÜMLÜLÜKLER	
22 FAALİYET ALACAKLARI		312.885,96		361 ÖDENECEK SOSYAL GÜVENLİK KESİNTİLERİ HESABI	
226 VERİLEN DEPOZİTO VE TEMİNATLAR HESABI		312.885,96		362 FONLAR VEYA DİĞER KAMU İDARELERİ ADINA YAPILAN TA	
25 MADDİ DURAN VARLIKLAR		76.177.311,11		37 BORÇ VE GİDER KARŞILIKLARI	
250 ARAZİ VE ARSALAR HESABI		60.518.998,99		372 KIDEM TAZMİNATI KARŞILIĞI HESABI	
252 BİNALAR HESABI		24.439.525,25		39 DİĞER KISA VADELİ YABANCI KAYNAKLAR	
257 BİRİKMiŞ AMORTİSMANLAR HESABI (-)		-9.732.494,38		397 SAYIM FAZLALARI HESABI	
258 YAPILMAKTA OLAN YATIRIMLAR HESABI		951.281,25		4 UZUN VADELİ YABANCI KAYNAKLAR	
26 MADDİ OLMAYAN DURAN VARLIKLAR		0,00		43 DİĞER BORÇLAR	
260 HAKLAR HESABI		589.037,06		430 ALINAN DEPOZİTO VE TEMİNATLAR HESABI	
268 BİRİKMiŞ AMORTİSMANLAR HESABI (-)		-589.037,06		47 BORÇ VE GİDER KARŞILIKLARI	
29 DİĞER DURAN VARLIKLAR		47.127,83		472 KIDEM TAZMİNATI KARŞILIĞI HESABI	
294 ELDEN ÇIKARILACAK STOKLAR VE MADDİ DURAN VARLIKLAR		9.382.932,33		5 ÖZ KAYNAKLAR	
299 BİRİKMiŞ AMORTİSMANLAR HESABI (-)		-9.335.804,50		50 NET DEĞER	
AKTİF TOPLAMI		573.697.717,60		-290.370.337,94	
Bilanço Dipnotları :				500 NET DEĞER HESABI	
910 ALINAN TEMİNAT MEKTUPLARI HESABI		5.890.110,18		-290.370.337,94	
				51 DEĞER HAREKETLERİ	
				519 DEĞER HAREKETLERİ SONUÇ HESABI	
				27.828.452.647,78	
				57 GEÇMiŞ YILLAR OLUMLU FAALİYET SONUÇLARI	
				570 GEÇMiŞ YILLAR OLUMLU FAALİYET SONUÇLARI HESABI	
				836.040.590,49	
				58 GEÇMiŞ YILLAR OLUMSUZ FAALİYET SONUÇLARI	
				580 GEÇMiŞ YILLAR OLUMSUZ FAALİYET SONUÇLARI HESABI (	
				-20.565.608.324,97	
				59 DÖNEM FAALİYET SONUÇLARI	
				591 DÖNEM OLUMSUZ FAALİYET SONUCU HESABI (-)	
				-7.276.205.128,28	
PASİF TOPLAMI		573.697.717,60		532.309.447,08	

TABLO 1.12 BİLANÇO

Kurum Kodu : 15.76		Adı : TÜRKİYE HALK SAĞLIĞI KURUMU		Yıl : 2017	
911 ALINAN TEMİNAT MEKTUPLARI EMANETLERİ HESABI		5.890.110,18			
920 GİDER TAAHHÜTLERİ HESABI		18.324.715,41			
921 GİDER TAAHHÜTLERİ KARŞILIĞI HESABI		18.324.715,41			
948 BAŞKA BİRİMLER ADINA İZLENEN ALACAKLAR HESABI		65.724.820,28			
949 BAŞKA BİRİMLER ADINA İZLENEN ALACAK EMANETLERİ HESABI		65.724.820,28			
998 DİĞER NAZIM HESAPLAR HESABI		7.414.723,40			
999 DİĞER NAZIM HESAPLAR KARŞILIĞI HESABI		7.414.723,40			

TABLO 1.13 FAALİYET SONUÇLARI TABLOSU

Kurum Kodu : 15.76				Adı : TÜRKİYE HALK SAĞLIĞI KURUMU				Yılı : 2017			
Ekonomik Kodlar			GİDERİN TÜRÜ	Cari Yıl (N)	Ekonomik Kodlar			GELİRİN TÜRÜ	Cari Yıl (N)		
630			GİDERLER HESABI	8.464.204.395,52	600		GELİRLER HESABI	1.187.999.267,24			
630	01		Personel Giderleri	1.553.338.989,03	600	01	Vergi Gelirleri	793.617.155,59			
630	01	01	Memurlar	1.437.040.167,50	600	01	01	Gelir ve Kazanç Üzerinden Alınan Vergiler	736.837.469,76		
630	01	02	Sözleşmeli Personel	48.236.892,76	600	01	03	Dahilde Alınan Mal ve Hizmet Vergileri	9.483.208,59		
630	01	03	İşçiler	45.354.047,28	600	01	05	Damga Vergisi	47.291.446,20		
630	01	04	Geçici Personel	22.594.686,95	600	01	06	Harçlar	5.031,00		
630	01	05	Diğer Personel	113.194,54	600	03	Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	5.739.360,45			
630	02		Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderleri	366.239.370,73	600	03	01	Mal ve Hizmet Satış Gelirleri	129.223,81		
630	02	01	Memurlar	348.406.570,91	600	03	04	Kurumlar Hasılatı	1.115.685,00		
630	02	02	Sözleşmeli Personel	5.225.647,83	600	03	06	Kira Gelirleri	4.494.451,64		
630	02	03	İşçiler	9.301.974,31	600	04	Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler	32.491.828,87			
630	02	04	Geçici Personel	3.281.671,25	600	04	01	Yurt Dışından Alınan Bağış ve Yardımlar	18.759.390,78		
630	02	99	Sosyal Güvenlik Primi Ödemeleri Gecikme Cezası ve Zamları	23.506,43	600	04	03	Diğer İdarelerden Alınan Bağış ve Yardımlar	139.837,30		
630	03		Mal ve Hizmet Alım Giderleri	4.836.365.886,65	600	04	04	Kurumlardan ve Kişilerden Alınan Yardım ve Bağışla	13.592.600,79		
630	03	02	Tüketime Yönelik Mal ve Malzeme Alımları	36.789.336,27	600	05	Diğer Gelirler	59.015.079,70			
630	03	03	Yolluklar	24.569.465,18	600	05	01	Faiz Gelirleri	735.627,12		
630	03	04	Görev Giderleri	1.809.174,24	600	05	03	Para Cezaları	12.250.597,89		
630	03	05	Hizmet Alımları	4.763.498.130,27	600	05	09	Diğer Çeşitli Gelirler	46.028.854,69		
630	03	06	Temsil ve Tanıtma Giderleri	32.064,09	600	11	Değer ve Miktar Değişimleri Gelirleri	249.356.908,68			
630	03	07	Menkul Mal, Gayrimaddi Hak Alım, Bakım ve Onarım	7.985.636,26	600	11	01	Döviz Mevcudunun Değerlenmesinde Oluşan Olumlu Kur	249.356.908,68		
630	03	08	Gayrimenkul Mal Bakım ve Onarım Giderleri	1.679.480,34	600	15	Konusu Kalmayan Karşılık Gelirleri	22.766,69			
630	03	09	Tedavi ve Cenaze Giderleri	2.600,00	600	15	04	Kıdem Tazminatı Karşılıklarından Kaynaklananlar	22.766,69		
630	05		Cari Transferler	5.649.363,24	600	25	Kamu İd Bedelsiz Olarak Alınan Mali Olmayan VEİEd Gel	47.756.167,30			
630	05	03	Kar Amacı Gütmeyen Kuruluşlara Yapılan Transferler	5.649.363,24	600	25	01	Gen BütKap Kamu İd Bedelsiz Olarak Alınan Mali Olmayan VEİEd Gel	22.094.592,48		
630	07		Sermaye Transferleri	89,01	600	25	02	Özel BütKap Kamu İd Bedelsiz Olarak Alınan Mali Olmayan VEİEd Gel	25.651.898,82		
630	07	01	Yurtiçi Sermaye Transferleri	89,01	600	25	05	Mahalli İd Bedelsiz Olarak Alınan Mali Olmayan VEİEd Gel	9.676,00		
630	11		Değer ve Miktar Değişimleri Giderleri	649.518.198,60			NET GELİR TOPLAMI :	1.187.999.267,24			
630	11	01	Döviz Mevcudunun Değerlenmesinde Oluşan Olumsuz Kur	649.510.876,59							
630	11	04	Kur Değişikliği Dışındaki Değer ve Miktar Değişimi	7.322,01							
630	12		Gelirlerin Ret ve İadesinden Kaynaklanan Giderler	134.464.578,76							
630	12	01	Vergi Gelirlerinin Ret ve İadesinden Kaynaklan	134.268.928,71							

TABLO 1.13 FAALİYET SONUÇLARI TABLOSU

Kurum Kodu : 15.76				Adı : TÜRKİYE HALK SAĞLIĞI KURUMU		Yılı : 2017			
Ekonomik Kodlar			GİDERİN TÜRÜ	Cari Yıl (N)	Ekonomik Kodlar			GELİRİN TÜRÜ	Cari Yıl (N)
630	12	03	Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirlerinin Ret ve İadesinde	71.391,13					
630	12	05	Diğer Gelirlerin Ret ve İadesinden Kaynaklanan Gid	124.258,92					
630	13		Amortisman Giderleri	2.398.212,47					
630	13	01	Maddi Duran Varlıkların Amortisman Giderleri	1.385.713,06					
630	13	02	Maddi Olmayan Duran Varlıkların Amortisman Giderleri	259.891,00					
630	13	03	Diğer Duran Varlıkların Amortisman Giderleri	752.608,41					
630	14		İlk Madde ve Malzeme Giderleri	739.578.788,76					
630	14	01	Kırtasiye Malzemeleri	7.850.640,00					
630	14	02	Beslenme, Gıda Amaçlı ve Mutfakta Kullanılan Tüketim Malzeme	1.334.527,27					
630	14	03	Tıbbi ve Laboratuvar Sarf Malzemeleri	499.024.910,64					
630	14	04	Yakıtlar, Yakıt Katkıları ve Katkı Yağlar	8.624.863,66					
630	14	05	Temizleme Ekipmanları	11.713.992,95					
630	14	06	Giyecek, Mefruşat ve Tuhafiye Malzemeleri	1.855.959,88					
630	14	07	Yiyecek	137.039,78					
630	14	08	İçecek	48.839,12					
630	14	09	Canlı Hayvanlar	3.717,00					
630	14	10	Zirai Maddeler	9.329.643,46					
630	14	11	Yem	49.147,30					
630	14	12	Bakım Onarım ve Üretim Malzemeleri	2.978.929,82					
630	14	13	Yedek Parçalar	1.510.889,27					
630	14	14	Nakil Vasıtaları Lastikleri	546.211,71					
630	14	15	Değişim, Bağış ve Satış Amaçlı Yayınlar	157.952,01					
630	14	16	Spor Malzemeleri Grubu	48.255,10					
630	14	17	Basınçlı Ekipmanlar	31.236,60					
630	14	99	Diğer Tüketim Amaçlı Malzemeler	194.332.033,19					
630	15		Karşılık Giderleri	403.455,14					
630	15	04	Kıdem Tazminatı Karşılıkları	403.455,14					
630	20		Silinen Alacaklardan Kaynaklanan Giderler	3.713.228,59					
630	20	02	Kişilerden Alacaklardan Silinenler	3.713.228,59					
630	25		Kamu İd Bedelsiz Ol Devr Mali Olmayan Varlıklardan Kay Gid	77.266.332,51					
630	25	01	Genel Bütçe Kap Kamu İdarelerine Bedelsiz Olarak Dev Var KayGid	70.005.568,46					
630	25	02	Özel Bütçe Kap Kamu İd Bedelsiz Olarak Dev Var KayGid	6.566.556,43					
630	25	03	Düz ve Den Kurumlara Bedelsiz Olarak Dev Var KayGid	460.836,56					

02/05/2018 14:51

Sayfa 2 / 3

TABLO 1.13 FAALİYET SONUÇLARI TABLOSU

Ekonomik Kodlar			GİDERİN TÜRÜ	Cari Yıl (N)	Ekonomik Kodlar			GELİRİN TÜRÜ	Cari Yıl (N)
630	25	04	Sosyal Güvenik Kurumlarına Bedelsiz Olarak Dev Var KayGid	135.607,76					
630	25	05	Mahalli Idarelere Bedelsiz Olarak Dev Var KayGid	97.763,30					
630	30		Proje Kapsamında Yapılan Cari Giderler	36.204.975,39					
630	30	06	Proje Kapsamında Yapılan Cari Giderler	36.204.975,39					
630	99		Diğer Giderler	59.062.926,64					
630	99	99	Yukarıda Tanımlanmayan Diğer Giderler	59.062.926,64					
GİDERLER TOPLAMI :				8.464.204.395,52					
GİDERLER TOPLAMI (A)		8.464.204.395,52							
GELİRLER TOPLAMI (B)		1.187.999.267,24							
İNDİRİM ;İADE;İSKONTO TOPLAMI (C)		0,00		NET GELİR (D= B- C)		1.187.999.267,24		FAALİYET SONUCU D- A	-7.276.205.128,28

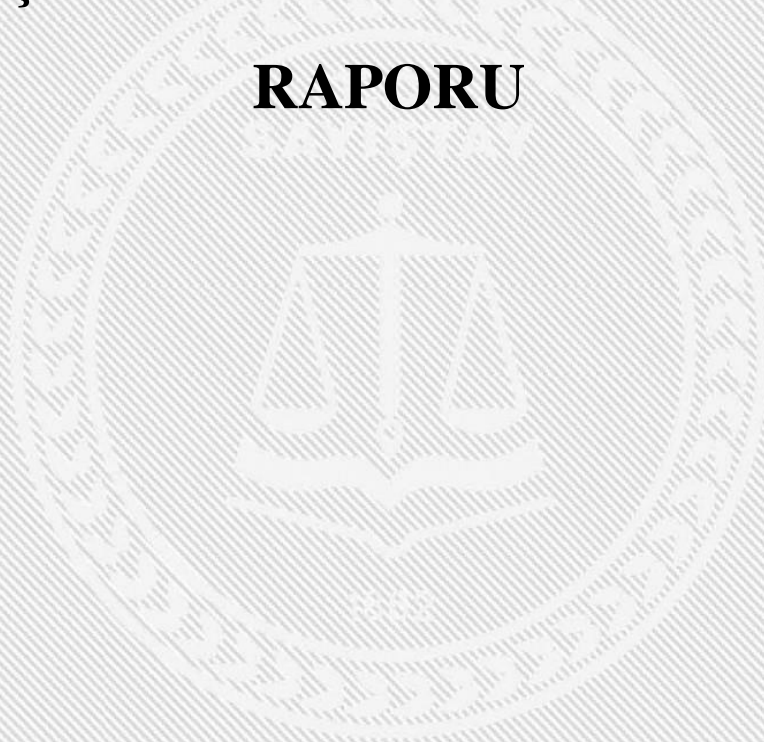

**TÜRKİYE HALK SAĞLIĞI KURUMUNA
BAĞLI DÖNER SERMAYE
İŞLETMELERİ**

2017 YILI

**SAYIŞTAY DÜZENLİLİK DENETİM
RAPORU**

İÇİNDEKİLER

1.	KAMU İDARESİNİN MALİ YAPISI VE MALİ TABLOLARI HAKKINDA BİLGİ	15
2.	DENETLENEN KAMU İDARESİ YÖNETİMİNİN SORUMLULUĞU	15
3.	SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU.....	16
4.	DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI.....	16
5.	DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAKLARI	17
6.	DENETİM GÖRÜŞÜ	27
7.	DENETİM GÖRÜŞÜNÜ ETKİLEMİYEN TESPİT VE DEĞERLENDİRMELER	27
8.	EKLER.....	32

KISALTMALAR

DSİBMY	Döner Sermayeli İşletmeler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği
KHK	Kanun Hükmünde Kararname
LBYS	Laboratuvar Bilgi Yönetim Sistemi
MOSİP	Mali Otomasyon Sistemi Projesi
SGK	Sosyal Güvenlik Kurumu
TDMS	Tek Düzen Muhasebe Sistemi
THSK	Türkiye Halk Sağlığı Kurumu
TCMB	Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası

1. KAMU İDARESİNİN MALİ YAPISI VE MALİ TABLOLARI HAKKINDA BİLGİ

Kamu İdaresi bünyesindeki 81 İl Döner Sermaye İşletmesi ve Merkez Döner Sermaye İşletmesi Döner Sermayeli İşletmeler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'ne tabi olup muhasebe işlemleri Bakanlık ve bağlı kuruluşları tarafından kullanılan Tek Düzen Muhasebe Sistemi üzerinden yürütülmektedir. 81 İl Döner Sermaye İşletmesi ve Merkez Döner Sermaye İşletmesini içerecek şekilde 209 Sayılı Kanun'un 4'üncü maddesine göre hazırlanan 2017 yılı konsolide mali tablolarına göre; döner sermayeli işletmelerin sermayesi 43.082.385,55 TL olup toplam aktif büyüklüğü 389.105.869,86 TL'dir. Döner sermaye gelir toplamı 1.622.876.114,18 TL, gider toplamı 1.565.222.061,45 TL'dir.

Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştaya Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar'ın 5'inci maddesi gereğince hesap dönemi sonunda Sayıştaya gönderilmesi gereken defter, tablo ve belgelerden aşağıda yer alanlar denetime sunulmuş olup denetim bunlar ile usul ve esasların 8'inci maddesinde yer alan diğer belgeler dikkate alınarak yürütülüp sonuçlandırılmıştır.

- Birleştirilmiş veriler defteri,
- Geçici ve kesin mizan,
- Bilanço,
- Gelir tablosu

Denetim görüşü, kamu idaresinin temel mali tabloları olan bilanço ve gelir tablosuna verilmiştir.

2. DENETLENEN KAMU İDARESİ YÖNETİMİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresinin yönetimi, tabi olduğu muhasebe standart ve ilkelerine uygun olarak hazırlanmış olan mali rapor ve tabloların doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştaya sunulmasından, bir bütün olarak sunulan bu mali tabloların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir olarak yansıtmasından ve ister hata isterse yolsuzluktan kaynaklansın bu mali rapor ve tabloların önemli hata veya yanlış beyanlar içermemesinden; kamu idaresinin gelir, gider ve malları ile

bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; mali yönetim ve iç kontrol sistemlerinin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden, mali tabloların dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek, mali rapor ve tablolarının güvenilirliğine ve doğruluğuna ilişkin görüş bildirmek, mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmekle sorumludur.

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimlerin dayanağı; 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, genel kabul görmüş uluslararası denetim standartları, Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

Denetimler, kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek ve mali rapor ve tablolarının kamu idaresinin tüm faaliyet ve işlemlerinin sonucunu doğru ve güvenilir olarak yansıttığına ilişkin makul güvence elde etmek ve mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek amacıyla yürütülmüştür.

Kamu idaresinin mali tabloları ile bunları oluşturan hesap ve işlemlerinin doğruluğu, güvenilirliği ve uygunluğuna ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere yürütülen denetimler; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile risk değerlendirmesi yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Risk değerlendirmesi sırasında, uygulanacak denetim prosedürünün belirlenmesine esas olmak üzere, mali tabloların üretildiği mali yönetim ve iç kontrol sistemleri de değerlendirilmiştir.

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi, belge ve verileri (elektronik olanlar dâhil) ile mali yönetim ve iç kontrol sistemleri oluşturmaktadır.

Bu hususlarla ilgili denetim sonucunda denetim görüşü oluşturmak üzere yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmiştir.

5. DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAKLARI

BULGU 1: Kurum Alacaklarının Muhasebe Kayıtları ile Alacakların Tahakkuk, Tahsil ve Takip İşlemlerinin Doğru Yapılmaması

2017 yılına ilişkin olarak yürütülen denetim çalışmalarında kurum alacaklarının muhasebesine ve yönetimine ilişkin olarak aşağıda yer verilen tespitler yapılmıştır.

a) Türkiye genelinde laboratuvar tahlil ve analiz gelirlerinin tahsili için fatura her işlem için düzenlenmemekte, peşin ödeme yapan başvuruculara istemeleri halinde fatura düzenlenmektedir. Yani yapılan tahlil ve analiz işlemlerinin sadece bedeli sonra ödenmek üzere yapılanlar için fatura düzenlenmekte banka yoluyla ve nakden peşin ödemelerde ise her işlem için fatura bulunmamaktadır.

b) Kurumdan alınan il düzeyindeki laboratuvar tahlil ve analiz gelirleri tahakkuk listesi ile İzmir ilinden alınan aynı tahakkuk bilgisi karşılaştırıldığında arada fark oluşmuştur.

İZMİR İL MÜDÜRLÜĞÜNDEN ALINAN TAHAKKUK RAKAMI 01.01.2017-13.11.2017 DÖNEMİ	HALK SAĞLIĞI GENEL MÜDÜRLÜĞÜNDEN ALINAN İZMİR İLİ TAHAKKUK RAKAMI 01.01.2017-13.11.2017 DÖNEMİ	FARK
6.200.421,60	4.626.694,70	1.573.726,90

c) Aynı şekilde İzmir ili laboratuvar tahlil ve analiz gelirleri için Bakanlıktan alınan tahakkuk bilgisi ile TDMS sisteminde muhasebeleştirilen tahakkuk tutarı arasında fark oluşmuştur.

İZMİR İLİ LABORATUVAR GELİRLERİ 2017 YILI TDMS (Muhasebe) TOPLAMI	İZMİR İLİ LABORATUVAR GELİRLERİ 2017 YILI LBYS TOPLAMI	FARK
6.638.785,69	5.530.948,40	1.107.837,29

d) 120 alacaklar da kayıtlı hesapların tasnifi borçluların statüsüne göre yapılmıştır ancak bunların önce gelir çeşidine sonra borçluya göre yardımcı hesaplara ayrılması gerekir. Sadece borçluya göre ayırım yapıldığında gelir türlerine göre ödeme ve borçluluk durumu izlenememektedir.

e) Kurumun bu kapsamda bedelini nakit tahsil ettiği işlemlerin tamamına fatura

düzenlenmemesi nedeniyle, yıl içi tahlil analiz gelirlerinin toplam tutarının doğru tespiti mümkün olmamakta ve bu nedenle alacak kayıtlarının doğru bir şekilde izlenmesi ve doğrulanması da mümkün olamamaktadır. Nitekim LBYS sistemine dahil olan illerden de sadece aşağıda tabloda gösterilenler yapmış oldukları tahlil ve analizler karşılığında tahakkuk eden gelirlerden tahsil edilen tutarları izlemekte ve kalan alacak tutarlarına ilişkin bilgiye sahip bulunmaktadır. Ayrıca kurumun muhasebe sistemi olan TDMS sisteminin incelenmesinde, sistemde önceki yıllardan devreden alacakların ancak toplu olarak görülebildiği, bu nedenle devreden toplam tutar içinde hangi yıldan ne tutarda devretmiş alacak olduğunun muhasebe yetkililerince tam olarak tespit edilemediği, bunun sonucunda alacak takip işlemlerinin yerine getirilemediği tespit edilmiştir.

Özetle Merkez ve aşağıda sayılan on il dışındaki iller tahlil ve analiz gelirlerine ilişkin tahsilat ve alacaklarını takip etmemektedir. Tahakkuk eden alacakların vadelerinin takibi ve vadesinde ödenmeyenlere ilişkin takip işlemlerinin başlatılarak sonuçlandırılması esasen kurumun Strateji Geliştirme Başkanlığının sorumluluğunda olup; (Strateji Geliştirme Birimlerinin Çalışma Usul Ve Esasları Hakkında Yönetmelik Madde 5/k) Sağlık Bakanlığı'na bağlı ve ilgili kuruluşların il birimlerinde bu amaçla görevlendirilmiş ayrı bir birim olmadığından il düzeyinde alacak takip ve tahsil sorumluluğu doğrudan harcama yetkililerine ait olmaktadır. Çünkü döner sermaye işletmelerinde bütçeden harcama yapılabilmesi için öncelikle döner sermaye gelirlerinin toplanması gerekmektedir. Dolayısıyla döner sermaye bütçesi harcama yetkililiği görevi döner sermaye gelirlerinin takip ve tahsilini de uhdesinde toplamaktadır. Muhasebe yetkililerince vadesi geçtiği halde ödenmediği tespit edilen tutarlar için gerekli takip ve tahsil işlemleri harcama yetkilisi talimatı ile yasal süreler dikkate alınarak başlatılmalıdır. Muhasebe Yetkilileri yıl içinde aylık olarak vadesinde ödenmeyen alacakları harcama yetkilisine bildirerek bunların takip işlemlerinin başlatılmasını talep etmelidir. Bu işleme cari yıl içinde zamanaşımına uğrayacak olanlardan başlanmalı alacakların zamanaşımına uğramasına imkan verilmemelidir.

Ancak temelde tüm bu işlemlerin yapılabilmesi için ülke genelinde işleyecek bir alacak takip sistemi kurulmalı ve bu sistem bedeli peşin alınmayan her fatura için bir alacak takip no belirleyerek alacakları kaydetmeli ve burada yer alan kayıtları muhasebe yetkililerinin de erişebileceği şekilde raporlamalıdır. Sonradan vezne aracılığı ile veya banka üzerinden yapılacak tahsilatlar bu alacak numaraları üzerinden izlenmeli ve muhasebeleştirilmelidir.

ALACAK TAKİBİ YAPAN LABORATUVARLAR	Kesilen Fatura Tutarı(Tahakkuk)	Tahsil Edilen Tutar(Tahsilat)	KALAN-ALACAK
	01.01.2017-31.12.2017	01.01.2017-31.12.2018	
HSGM MERKEZ	3.571.968,94 ₺	1.908.443,30 ₺	1.663.525,64 ₺
AFYON	2.587.123,00 ₺	1.408.924,38 ₺	1.178.198,62 ₺
AKSARAY	177.646,00 ₺	19.805,00 ₺	157.841,00 ₺
ANTALYA	1.833.944,00 ₺	176.155,10 ₺	1.657.788,90 ₺
BURSA	6.682.584,00 ₺	4.207.225,13 ₺	2.475.358,87 ₺
ERZURUM	7.161.815,30 ₺	252.301,66 ₺	6.909.513,64 ₺
KARAMAN	150.302,00 ₺	121.025,00 ₺	29.277,00 ₺
KONYA	2.082.903,00 ₺	3.106,00 ₺	2.079.797,00 ₺
SAMSUN	7.357.185,00 ₺	1.851.126,00 ₺	5.506.059,00 ₺
SİİRT	180.106,00 ₺	47.918,00 ₺	132.188,00 ₺
YALOVA	132.855,00 ₺	97.144,37 ₺	35.710,63 ₺
TOPLAM	31.918.432,24 ₺	10.093.173,94 ₺	21.825.258,30 ₺

Bunun yanında LBYS sisteminde tahsilat bilgisi bulunan illerin toplam tahlil ve analiz geliri alacaklarının sadece %31'i yıl içinde tahsil edilebilmiştir. Tahsilat oranları döner sermayenin düşük maliyetle finansmanı ve ülke sathındaki laboratuvarların ihtiyaçlarının gerektiği şekilde karşılanması açısından yeterli değildir.

f) Kurum alacaklarını gelir türlerine göre sınıflandırmak yerine borçlulara göre yardımcı hesap açmış olduğundan 120 Alıcılar Hesabı içinde yer alan alacakların hangilerinin laboratuvar tahlil ve analiz gelirlerinden alacaklar olduğu tam olarak bilinmemekle birlikte; kurumun işleyişi ve alacaklılar itibariyle bir değerlendirme yapıldığında aşağıda yer alan mültecilere verilen hizmetlerden alacaklar ile aile hekimliği alacakları hariç alacakların laboratuvar tahlil ve analiz gelirlerinden oluştuğu değerlendirilmektedir. Alacak hesaplarının öncelikle gelir türlerine göre hesaplara kaydedilmesi daha sonra bunların borçlularına göre alt hesaplara ayrılması sağlanmalıdır. Herhangi bir borçlunun alacak çeşidine göre ayrıntılı borç durumu ve ödemeleri ise yukarıda bahsedilen alacak takip sisteminden izlenmelidir.

**MÜLTECİLERE VERİLEN HİZMETLERDEN
ALACAKLAR İLE AİLE HEKİMLİĞİ
ALACAKLARI HARIÇ TOPLAM ALACAKLAR
(10.11.2017 Geçici Mizanı)**

120.01	Genel Bütçe Kapsamındaki Kamu İdarelerinden Alacaklar	6.899.706,37
120.02	Özel Bütçe Kapsamındaki İdarelerden Alacaklar	962.054,82
120.03	Düzenleyici ve Denetleyici Kurumlardan	0,00
120.04	Mahalli İdarelerden Alacaklar	102.604.518,89
120.06	KİT'lerden Alacaklar	242.019,96
120.07	Diğer Kamu Tüzel Kişilerden Alacaklar	8.069.812,40

120.08	Sigorta Şirketlerinden Alacaklar	32.889,53
120.09	Özel Sektör Şirketlerinden Alacaklar	2.610.043,70
120.10	Dernek ve Kamuya Yararlı Kuruluşlardan Alacaklar	153,00
120.11	Gerçek Kişilerden Alacaklar	1.173.103,71
120.12	Elçiliklerden Alacaklar	121,20
120.15	Bağlı Sağlık Kurumlarına Verilen Sağlık Hizmetlerinden Alacaklar	17.567.235,74
120.16	Özel Sağlık Kurumlarına Verilen Sağlık Hizmetlerinden Alacaklar Hesabı	19.400,40
	TOPLAM	140.181.059,72

g) Aynı alacak hesaplarına ait 2017 yılı açılış kaydı tutarları ise yine belirtilen alan mültecilere verilen hizmetlerden alacaklar ile aile hekimliği alacakları hariç olmak üzere 132.309.349,01 TL tutarında iken 2018 yılı açılış kayıtlarında söz konusu tutar 140.181.059,72 olarak gerçekleşmiştir. Görüldüğü üzere 2016 yılından 2017 yılına devreden tahlil ve analiz gelirlerinden alacak tutarı ile 2017 yılından 2018 yılına devreden tahlil ve analiz gelirlerinden alacak tutarı arasında %5,6 oranında bir artış söz konusudur. Kurumun alacak stokunda artış olmuştur. Kurum alacaklarını tahsil etmekte zorlanmaktadır.

h) Ayrıca buna göre hangi borçlunun hangi vadelerde ödenmemiş alacağı olduğu ve bunların hangi yıllardan kalan alacaklar olduğu da tespit edilmemiş olduğundan, kurumun geç ödenen alacaklardan doğan yasal faiz alacakları da hesaplanamamakta ve fer'i alacak olarak kaydedilememektedir. Kurumun 2017 yılı (01/01/2017-10/11/2017 dönemi) tahlil ve analiz gelirleri toplamının 72.853.640,31 TL olduğu göz önüne alındığında, bir yıllık gelirin yaklaşık iki katı tutarında birikmiş alacağı olduğu görülmekte ve böylelikle alacak takip ve tahsilinin yapılmadığı, borçluların ihtiyaren yaptıkları ödemelerin alınması ile yetinildiği anlaşılmaktadır.

i) Kurumun LBYS sisteminde kayıtlı tahlil ve analiz geliri tahakkuk tutarları ve kayıtlarını LBYS dışında tutan illerin tahlil ve analiz geliri tahakkuk tutarları ile TDMS sisteminde muhasebeleştirilmiş aynı neviden tahakkuk tutarlar arasındaki fark aşağıda gösterilmiştir. Tabloda gösterildiği üzere 14.252.362,62 TL tutarında laboratuvar tahlil ve analiz geliri Tek Düzen Muhasebe Sisteminde ilgili gelir hesaplarına kaydedilmemiştir.

TAHLİL VE ANALİZ GELİRLERİ TAHAKKUK TUTARININ KAYNAĞI	TUTARI
10.11.2017 Merkez ve 36 il laboratuvarın LBYS sisteminde kayıtlı Tahlil ve Analiz Gelirleri	54.748.897,08
10.11.2017 LBYS sistemine dahil olmayan 45 il laboratuvarın Tahlil ve Analiz Gelirleri	32.357.105,85
Toplam Muhasebe Dışı Tahakkuk	87.106.002,93

10.11.2017 tarihli THSK Geçici Mizan- 600.12.03 Tahlil ve Analiz Gelirleri Hesabı Tahakkuk Tutarı	72.853.640,31
FARK Gelir Kaydedilmeyen Tahakkuk Tutarı	14.252.362,62

Yukarıda açıklanan tespitler ışığında, kurumun alacak yönetimine ilişkin yapılan önerileri dikkate alarak, ilgili mevzuata uygun bir iç kontrol sistemi kurması gerekmektedir.

Kamu idaresi cevabında; özetle, alacakların takibine ilişkin olarak bulguda belirtilen hususların giderilmesi için gerekli talimatların verildiği ve çalışmaların yürütüldüğü belirtilmiştir.

Sonuç olarak bulgu üzerinde idare ile mutabakat sağlanmış olmakla birlikte bu kapsamda yürütüleceği belirtilen çalışmalar takip eden denetimlerde izlenecektir.

BULGU 2: Kuruma Ait Alacakların Kayıt, Takip ve Muhasebeleştirilmesinin Sağlıklı Bir Şekilde Yapılmaması ve Alacaklara Faiz İşletilmemesi

Türkiye Halk Sağlığı Kurumunun Mali Tablolarında Alacaklar Hesap Grubuna ilişkin yapılan inceleme neticesinde alacakların gerçeği tam ve doğru yansıttığı hususunda yeterli kanıt elde edilememiştir. Ayrıca Türkiye Halk Sağlığı Kurumunun bazı alacaklarına faiz işletmediği tespit edilmiştir.

1. Kurum Alacaklarının Kayıt, Takip ve Muhasebeleştirilme İşlemlerinin Sağlıklı Bir Şekilde Yürütülmemesi

Türkiye Halk Sağlığı Kurumunun Mali Tablolarında Alacaklar Hesap Grubuna ilişkin yapılan inceleme neticesinde alacakların mali tablolara tam ve doğru yansıtılmadığı tespit edilmiştir.

Döner Sermayeli İşletmeler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 57'nci maddesinde muhasebe kayıtlarının yardımcı hesap defterlerine sistemli bir şekilde dağıtılması gerektiği belirtilmiş, açılış kaydına esas tutarların, ilgili hesaplar için açılacak büyük defter ve yardımcı hesap defterlerine aktarıldıktan sonra yılı işlemlerinin kaydına başlanacağı ifade edilmiştir. Aynı yönetmeliğin "Dönem sonu envanter işlemleri" başlıklı 570'inci maddesinde ise; işletmenin borçlu ve alacaklı olduğu kişi ve kurumların hesap bazında, isim ve borç-alacak tutarlarını ayrıntılı olarak göstermek için "Borçlar/Alacaklar Döküm Cetveli"nin (Örnek: 32/F), muhasebe yetkilisinin başkanlığı altında muhasebe yetkilisi yardımcısı veya şef ve veznedardan

oluşturulacak sayım kurulu tarafından düzenleneceği ifade edilmiştir.

Ancak Halk Sağlığı Müdürlüklerine ilişkin olarak TDMS sisteminde elektronik olarak bu cetvel yer almakla birlikte, cetvelde yer alan bilgiler yönetmeliğin amaçladığı verileri sağlamaktan uzaktır. Örneğin alacağın doğuş tarihinin alacağın ilk doğduğu zamanı göstermesi gerekirken, ilgili alacak, içinde bulunulan yılda (2017) kaydedilmiş gibi yer almakta, açılış kaydında gösterilen tutar bir önceki yılda tahsil olunmayarak ertesi yıla devreden alacak rakamı toplamından oluşmakta yani çok sayıda alacak tek bir rakam olarak cetvelde yer almaktadır. Doğal olarak borçlunun kimlik bilgileri cetvelde yer almamaktadır. Bu itibarla Borçlar/Alacaklar Döküm Cetveli yönetmelikte öngörülen amacı gerçekleştirmekten uzak bir şekilde düzenlenmiştir. Cetvel bu açıdan alacakların sistemli ve düzenli bir şekilde ilk tahakkuk ettiği tarihten başlamak üzere tahsil ya da terkin edilinceye kadar ilgililer tarafından tam olarak görülebilmesinin önünde engel teşkil etmektedir. Bu husus alacağın zamanaşımına uğrayıp uğramadığı, faiz tahakkukuna esas tarihin tam olarak tespit edilememesi, hangi kişi ya da kurumdan ne kadar miktarda alacaklarının olduğunun tam olarak bilinmemesi sonucunu doğurmaktadır.

Bu durum kurumun alacaklarının mevcut olup olmadığı, gerçek bir işleme dayanıp dayanmadığı noktasında yeterli bilgi sağlanmasına engel teşkil etmekte ve alacakların takip ve tahsilinde zaafiyetlere neden olmaktadır.

Alacakların takibi konusunda personel yeteri kadar bilgi sahibi değildir. Farklı mevzuatlara tabi alacakların hepsi Kamu Zararının Tahsiline İlişkin Yönetmelik hükümleri uyarınca takip edilmekte, bazı alacaklar ise idare tarafından takip edilmemektedir. Yerinde yapılan denetimlerde alacakların tahakkuk, takip ve tahsilinde yaşanan problemlere örnek olarak aşağıdaki hususlar verilebilir.

- İzmir ilinde yapılan incelemede 783.636,88 TL tutarındaki alacağın ancak 2012 yılına kadar takibinin yapılabildiği, bu tarihten daha önceki verilere ulaşılamadığı, 2012 yılındaki kayıtlardan da bu alacağın Mülga İzmir Hıfzıssıhha Enstitüsü Müdürlüğünün laboratuvar hizmetlerinden kaynaklanan bir alacak olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

- Ankara Halk Sağlığı Müdürlüğünde yapılan incelemede 2016 yılından itibaren hizmet verilip de fatura kesilmeyen, dolayısıyla alacak kayıtlarında yer almayan 9 ile ilişkin toplam 6.338.729,00 TL tutarında eksik tahakkuk olduğu anlaşılmıştır.

- Ankara Halk Sağlığı Müdürlüğünde yapılan incelemede 525.000,00 TL su

alacağına karşılık tahsilat yapıldığı halde, emanete (336.99.01) alınan bu tutar alacak rakamlardan düşülmemiştir (Halk Sağlığı Kurumu Merkez Döner Sermaye adına alacak).

- Ankara Halk Sağlığı Müdürlüğünde yapılan incelemede, mahsuplaşma kapsamında 13 hastaneden toplam 2.510.794,00 TL alacak olmasına rağmen bu alacakların mali tablolarda görünmediği anlaşılmıştır (Halk Sağlığı Kurumu Merkez Döner Sermaye adına alacak).

- İstanbul İl Halk Sağlığı Müdürlüğünde yapılan incelemede 135.01 kodunda yer alan alacaklardan 15.823,45 TL tutarındaki kısmına ilişkin alacağın mahiyetinin bilinmediği ifade edilmiştir.

Başkanlık bünyesinde tahsil edilen alacaklar tahsilatın alacakla ilişkilendirilemediği bazı hallerde 336 kodlu emanet hesaplarına alınmaktadır. Ancak en kötü ihtimalle yılsonunda tahsilatın ilgili alacak hesabıyla ilişkilendirilmesi gerekirken, bu tahsilatlar emanet hesaplarında unutulmakta, hem alacak rakamlarının ve mali tablonun gerçeği tam ve doğru göstermesinin önüne geçmekte hem de belli bir süre sonra emanet hesabına alınan tutarların hangi alacağa ilişkin olduğunun unutulmasıyla alacak ile tahsilat arasındaki ilişki yok edilmektedir. Ankara Halk Sağlığı Müdürlüğünde yapılan incelemede 1.328.000,00 TL su alacağına karşılık tahsilat yapıldığı halde, emanete (336.99.01) alınan bu tutar alacak rakamlarından düşülmemiştir (Halk Sağlığı Kurumu Merkez Döner Sermaye adına alacak).

Alacakların icra yoluyla takip edilmesi gereken durumlarda ilgisine göre 128 Şüpheli Ticari Alacaklar ve 138 Şüpheli Diğer Alacaklar Hesaplarının kullanılması gerekirken yerinde yapılan tespitlerde bu hesapların takibe düşmüş alacakların hepsi için kullanılmadığı görülmüştür.

Bu ve buna benzer hususlar Türkiye Halk Sağlığı Kurumu alacaklarının tam, doğru ve güvenilirliği noktasında yeterli kanıt elde edilmesine engel olmaktadır.

Alacak Hesap Grubunun tam ve doğru işletilmesi amacıyla; Kurumun alacak rakamlarının tamamı güncellenmeli, gerekirse arşiv taraması yapılarak alacaklı olunan kişi ve kurumlarla mutabakat sağlanmalı, ayrıntılı kayıt ve takip yapmaya elverişli alacak sistemi kurulmalı, muhasebe birimi ile müdürlük arasında, müdürlüğün de kendi birimleri arasında koordinasyon sağlanmalı ve bu suretle alacak rakamları gerçek niteliklerine uygun, gerçek durumu yansıtacak şekilde getirilmelidir. Ancak bu şekilde alacakların bir bütün halinde görülmesi, izlenmesi ve denetlenmesi mümkün olabilecektir.

2. 5596 Sayılı Kanun Çerçevesinde Mahsuplaşma Yoluyla Tahsil Edilmesi Gereken Alacakların Tahsilinde Yaşanan Problemler

Halk Sağlığı Laboratuvarlarının Belediyelerin Su İdarelerine yapılan analizlerden doğan alacakların mahsuplaşmasında problem yaşanmaktadır. 5596 sayılı Kanun'un 27'nci maddesine göre Sağlık Bakanlığı ve bağlı kuruluşlarınca belediyelere ödenecek su kullanım bedelleri ile belediyelerce Sağlık Bakanlığına ödenecek tetkik ve tahlil bedellerinin mahsuplaşılmasına cevaz verilmiştir. Bu çerçevede yayımlanan Su Analiz Ücretlerinin Mahsuplaşmasına İlişkin Usul ve Esaslarda mahsuplaşma işleminin nasıl yapılacağı, hem aynı şehirdeki hem de farklı şehirdeki laboratuvarlar için açıklanmıştır. Ancak bazı müdürlüklerce mahsuplaşma işlemi yapılmamış ve su bedelleri ödenmeye devam ederken ilgili belediyelerden alacaklar tahsil edilememiştir. Bu idareler kanunun verdiği yetkiyi kullanmamışlardır. Öte yandan bazı müdürlükler de çevre illerdeki müdürlüklerden alacağının mahsuplaşma yoluyla tahsilini talep etmelerine rağmen, alacağın mahsuplaşma yoluyla tahsili talep edilen müdürlükler bu yönde adım atmamışlardır. Kendilerine fatura edilen su bedellerini ilgili belediyelere ödemeye devam etmişlerdir. 2017 yılı kesin mizanında mahalli idarelerden 102,604,518.89 TL alacak olduğu ve yıl içinde tahsilat oranının %29 olarak gerçekleştiği düşünüldüğünde 5596 sayılı Kanun'un verdiği yetkiyi kullanmak suretiyle alacakların tahsili yoluna gidilmesinde fayda mülhaza edilmektedir.

Bu neviden verilen hizmetlere ait fatura tutarlarının tahsil edilebilmesi amacıyla; öncelikle bakanlığın yeniden yapılanması dolayısıyla daha önceden kabul edilmiş olan usul ve esasların yeni yapıya uygun olacak şekilde yeniden yayınlanması, usul ve esaslar yeniden yayınlanıncaya kadar 5596 sayılı Kanun'un verdiği yetkilerin İl Sağlık Müdürlükleri tarafından kullanılması, öncelikle mahsuplaşmayı yapacak komisyonun oluşturulması, alacağın nakit ödemeyi taahhüt etmeyen belediyelere ait su faturalarının İl Sağlık Müdürlüğü bünyesindeki hiçbir kurum tarafından ödenmeyerek mahsuplaşılması için İl Sağlık Müdürlüğü hesabına yatırılması ve durumun karşı tarafa bildirilmesi, alacağın bu şekilde erimesi mümkün görünmüyorsa yasal takibatın başlatılmasının uygun olacağı değerlendirilmektedir.

3. Kuruma Ait Alacaklara Faiz İşletilmemesi

Türkiye Halk Sağlığı Kurumunun Mali Tablolarında Alacaklar Hesap Grubuna ilişkin yapılan inceleme neticesinde bazı alacaklara faiz işletilmediği tespit edilmiştir. Nasıl diğer kamu idareleri, belediyeler, il özel idareleri, sosyal güvenlik kurumu vs. alacağının vadesinde

ödenmemesi durumunda faiz istemekteyseler, Halk Sağlığı Müdürlükleri de bir hizmet karşılığı tahakkuk eden alacağına faiz istemelidir. Faiz isteyebilmek için alacağın ne zaman muaccel olacağı faturada açıkça belirtilmeli, TDMS sistemi ayrıntılı olarak takip yapamadığı için ya TDMS sisteminde alacakların takibini sağlıklı bir şekilde kaydedecek değişikliğe gidilmeli ya da müdürlükler nezdinde bu kayıtlar ayrıntılı bir şekilde tutulmalıdır.

2017 yılı için 12’li hesap grubunda yer alan alacaklara ilişkin faiz alındığına dair kesin mizanda herhangi bir veri olmamakla birlikte, 13’lü hesap grubunda yer alan alacaklara ilişkin faiz tahakkuku yapılmıştır. Ancak alınması gereken faiz tutarı veri yetersizliği nedeniyle tespit edilememektedir. Bazı müdürlüklerde faiz tutarının da alacak bakiyesine eklenmesi ve alacağın aslı ile faizin toplamının alacak rakamından indirilmesi hususu da tespit edilmiştir. Bu husus hem ne kadar faiz alındığı noktasında sağlıklı bilgi vermemekte hem de alacak rakamını olması gerekenden fazla azalttığı için alacak takip sürecini zaafa uğratmaktadır. Bu hususlar, Sağlık Bakanlığı’nın 2017 yılı Mali Tablolarında yer alan 120 Alıcılar ve 649 Diğer Olağan Gelir ve Karlar Hesabının eksik gösterilmesine sebep olunmuştur.

Alacak hesap grubuna faiz işletilmesinin sağlanması amacıyla; ayrıntılı kayıt ve takip yapmaya elverişli alacak sistemi kurulması, faturalarda son ödeme tarihi vb bilgilerin olmasının sağlanması, Sağlık Bakanlığı tarafından alacak takibi ve faiz tahakkukunun hangi mevzuat hükümlerine göre ve nasıl yapılacağını ayrıntılı olarak gösteren bir düzenlemenin hayata geçirilmesi bu minvalde akitten, haksız fiil ve haksız iktisaptan doğanlar dışında kalan ve amme hizmeti verilmesinden kaynaklanan sağlık hizmeti alacaklarının 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun çerçevesinde, akitten, haksız fiil ve haksız iktisaptan doğan alacakların 6098 sayılı Türk Borçlar Kanunu çerçevesinde ve kamu zararından doğan alacakların Kamu Zararlarının Tahsiline İlişkin Usul Ve Esaslar Hakkında Yönetmelik çerçevesinde takip edilmesi ve tahsilattan sorumlu personelin bu bakımdan eğitilmesi gerekmektedir.

Kamu idaresi cevabında; özet olarak, bulguda yer alan her bir konuya ilişkin bakanlık nezdinde gerekli talimatların yazılı olarak verildiğini ifade etmiştir.

Sonuç olarak Kurum ile bulguda belirtilen hususlarda mutabık kalınmakla birlikte bulguda yer alan öneriler yerine getirilmeli ve eksiklikler giderilmelidir. Bu konuda yapılan çalışmalar sonraki denetim çalışmalarında izlenecektir.

BULGU 3: Kurum Tarafından, “Personel Çalıştırılmasına Dayalı Hizmet Alımı Sözleşmeleri”ne İstinaden Çalıştırılan İşçilerin Kıdem Tazminatlarına İlişkin Yükümlülüklerinin Mali Tablolarda Gösterilmemesi

Kurumun Döner Sermaye İşletmelerinin muhasebe verileri üzerinden yapılan incelemelerde, “Personel Çalıştırılmasına Dayalı Hizmet Alımı Sözleşmeleri”ne istinaden çalıştırılan işçiler için ayrılması gereken kıdem tazminatı karşılıklarının muhasebeleştirilmesinde hatalar yapıldığı tespit edilmiştir.

4857 sayılı İş Kanunu'nun 112'nci maddesine 6552 sayılı İş Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnelerde Değişiklik Yapılması ile Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılmasına Dair Kanun'un 8'inci maddesiyle yeni fıkralar eklenmiştir. Eklenen fıkralarda; 4734 sayılı Kamu İhale Kanununun 62'nci maddesinin birinci fıkrasının (e) bendi kapsamında alt işverenler tarafından çalıştırılan işçilerin kıdem tazminatlarına esas hizmet sürelerinin tespiti ve iş sözleşmeleri 1475 sayılı İş Kanununun 14'üncü maddesine göre kıdem tazminatı ödenmesini gerektirecek şekilde sona ermiş olanların kıdem tazminatlarının hangi kamu kurum ve kuruluşu tarafından ödeneceği açıklanmaktadır.

Döner Sermayeli İşletmeler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin (DSİBMY) 311'inci maddesinde, bir yıl içinde ödeneceği öngörülen kıdem tazminatları karşılıklarının izlenmesi için 372 Kıdem Karşılıkları Hesabının, 354'üncü maddesinde ise bir yıldan uzun vadeli kıdem tazminatı karşılıklarının izlenmesi için 472 Kıdem Tazminatı Karşılıkları Hesabının kullanılması gerektiği ifade edilmektedir.

Yukarıda belirtilen mevzuat hükümlerine aykırı olarak bazı işletmelerde işçilere ödenen kıdem tazminatlarına ilişkin karşılık ayrılmaması sebebiyle 372 ve 472 Kıdem Tazminatı Karşılıkları Hesapları kullanılmadan doğrudan 740.04.01.02.03 Hizmet Alımı Yolu İle Çalıştırılan İşçilerin İhbar ve Kıdem Tazminatları Hesabına yapılan borç kaydı ile ödeme gerçekleştirilmiştir. Bazı işletmelerde dönemsellik ilkesine aykırı olarak işçilere yıl içinde ödenecek olan kıdem tazminatlarında 472 Kıdem Tazminatı Karşılıkları Hesabı ile 372 Kıdem Tazminatı Karşılıkları Hesabı arasında aktarım yapılmadan ödeme yapılmıştır. Bazı işletmelerde ise, bir yıldan uzun vadeli kıdem tazminatı karşılıklarının izlenmesi için kullanılması gereken 472 Kıdem Tazminatı Karşılıkları Hesabına yapılmış herhangi bir kayıt olmadığı görülmüştür.

4857 sayılı Kanun uyarınca personel çalıştırmasına dayalı hizmet sözleşmelerinde kıdem tazminatı mükellefiyeti kamu idarelerine verilmektedir. Bu nedenle personel çalıştırılmasına dayalı hizmet alımı suretiyle çalıştırılan personele kıdem tazminatının yükümlülüklerinin ilgili hesaplarda muhasebeleştirilmesi ve raporlanması gerekir.

Kamu idaresi cevabında; özetle, İl Sağlık Müdürlüklerine 17.05.2018 ve E.172 sayılı yazıyla, idare tarafından çalıştırılan işçiler için kıdem tazminatı hesaplaması yapılması ve muhasebeleştirmelerde DSİBMY'ye uygun olarak muhasebeleştirme yapılması için talimat verildiği belirtilmiştir.

Sonuç olarak kamu idaresi bulguda yer alan hususlara katılmakta ve işçiler için kıdem tazminatı hesaplamasına ve muhasebeleştirilmesine dikkat edileceği belirtilmektedir. Bu şekilde personel istihdamı 696 sayılı KHK ile son bulmuş olsa da daha önce 4734 sayılı Kanun'un 62'nci maddesinin birinci fıkrasının (e) bendi kapsamında istihdam edilen personelin büyük çoğunluğunun daimi işçi kadrosuna geçişi ile birlikte bu personele ait kıdem tazminatı karşılıklarının kamu idarelerinin mali tablolarında izlenmesi daha da önem arz eder hale gelmiştir. Kamu idaresi işçilerine ait kıdem tazminatı karşılıklarının hesaplanması ve mali tablolarda doğru hesaplarda muhasebeleştirilmesinin, sonraki yıllarda izlenmesinin uygun olacağı değerlendirilmektedir.

6. DENETİM GÖRÜŞÜ

Türkiye Halk Sağlığı Kurumuna bağlı Döner Sermaye İşletmelerinin 2017 yılına ilişkin ekte yer alan mali rapor ve tablolarının Denetim Görüşünün Dayanakları bölümünde belirtilen hesap alanları hariç tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir bilgi içerdiği kanaatine varılmıştır.

7. DENETİM GÖRÜŞÜNÜ ETKİLEMİYEN TESPİT VE DEĞERLENDİRMELER

BULGU 1: Kuruma Ait Banka Mevduatlarının Nemalandırılmaması veya Düşük Faiz Oranı ile Nemalandırılması

8 Aralık 2016 tarih ve 29912 sayılı Kamu Haznedarlığı Genel Tebliği hükümlerine aykırı olarak bankalarda Mülga Halk Sağlığı İl Müdürlüklerine ait hesapların bazılarının vadesiz mevduat hesaplarında yıl boyu tutulduğu, bazılarının ise oldukça düşük faiz oranları ile

değerlendirildiği tespit edilmiştir.

Yapılan incelemeler neticesinde il müdürlükleri döner sermaye işletmelerine ait vadesiz banka hesaplarında faiz işletilmeksizin nakit tutulduğu görülmüştür. Örneğin Trabzon Mülga Halk Sağlığı Müdürlüğü Döner Sermaye İşletmesi banka hesaplarında mevduat için bankaya herhangi bir talimat verilmemesi neticesinde hiç faiz geliri elde edilmemiştir. Kurumun banka hesabında yerinde denetimde bulunduğumuz tarih itibari ile faiz oranı uygulanarak değerlendirilmeyen 225.503,03 TL bulunmaktadır. İstanbul Mülga Halk Sağlığı Döner Sermaye İşletmesi banka hesapları 2017 yılı için Vakıfbank’da değerlendirilmiştir. Halk Sağlığı ile Vakıfbank arasında 06/10/2016 tarihinde protokol imzalanmış ve 1 yıl geçerli kılınmıştır. Ancak yapılan incelemede protokol döneminden sonra Kamu Haznedarlığı Tebliği değişmesi ile birlikte Vakıfbank’ın yeni tebliğe göre faiz ödemesi yaptığı anlaşılmıştır. Yeni tebliğ önceden imzalanan protokol hükümlerinin geçerli olduğuna vurgu yapmasına rağmen banka protokol hükümlerinden daha düşük faiz işletmiştir. Bursa Mülga Halk Sağlığı Müdürlüğü Döner Sermaye İşletmesi banka hesaplarında mevduat için bankaya herhangi bir talimat verilmemesi neticesinde faiz geliri elde edilmemiştir.

Kamu Haznedarlığı Genel Tebliği’nin amacı kapsamında yer alan kurumların mali kaynaklarının etkin ve verimli kullanılması ve izlenebilmesini teminen esas ve usulleri belirlemektir. Tebliğ’in 2’nci maddesinde hangi kurumların bu tebliğ hükümlerine tabi, 11’inci maddesinde ise hangi kurumların tebliğin hükümlerinden istisna olduğu belirtilmiştir. Aynı Tebliğ’in 5’inci maddesinde *“Hazine Müsteşarlığı dışında kalan genel bütçe kapsamındaki kamu idareleri; a) Kendi bütçeleri veya tasarrufları altında bulunan her türlü mali kaynaklarını TCMB veya muhabiri olan bankada açılacak TL cinsi vadesiz hesaplarda tutmakla yükümlüdür*” denilmekte ve kaynakların değerlendirilmesi ve nemalandırması başlıklı 6’ncı maddesinde ise *“kurumların mevduat ve katılma hesabı olarak değerlendirmeyi öngördükleri mali kaynakları için uygulanacak vadeli mevduat faiz oranı ve katılma hesabı beklenen/tahmini getiri oranı, Ek 1’de yer alan ve ilgili vadelere karşılık gelen oranlardan daha yüksek olamaz”* denilmektedir.

Kurumların banka hesaplarındaki mevduatlarını tebliğde belirtilen faiz oranlarıyla değerlendirilmesi gerekmektedir. Mülga Halk Sağlığı Müdürlüklerinin mevduatlarını vadesiz hesaplarda tutarak faiz geliri elde etmemeleri mevzuata aykırıdır.

Kamu Haznedarlığı Genel Tebliği kapsamında yer alan kurum harcama yetkilileri ve muhasebe yetkilileri tebliğ hükümlerine uygun olarak banka işlemleri yapmakla yükümlü olup

kurum mevduatlarına tebliğe uygun oranda faiz uygulanmasını sağlayarak gelir kayıplarını engellemek üzere gerekli işlemlerin yapılması ve yürütülen banka işlemlerinin tebliğe uygun olup olmadığının izlenmesi gerekmektedir.

Kamu idaresi cevabında; özetle, bulgu konusu hususun düzeltilmesi için gerekli çalışmaların yapılacağı belirtilmiştir.

Sonuç olarak kamu idaresi ile bulguda belirtilen hususlarda mutabık kalınmakla birlikte bulguda yer alan öneriler yerine getirilmeli ve eksiklikler giderilmelidir. Bu konuda yapılan çalışmalar sonraki denetimlerde izlenecektir.

BULGU 2: Ek Karşılık Primlerinin Hatalı Hesaplanması ve Raporlanması

Türkiye Halk Sağlığı Kurumuna (THSK) bağlı Döner Sermaye İşletmelerinin bütçe uygulama sonuçları tablosunun incelenmesi sonucunda; işletmelerin bütçelerinde gösterilmesi gereken ek karşılık primlerinin hatalı hesaplandığı tespit edilmiştir. Ayrıca bazı işletmelerin ek karşılık primine bütçe raporlarında yer vermediği veya yanlış hesap kodlarıyla takip ettiği görülmüştür.

5510 sayılı Sosyal Sigortalar Kanunu'nun "Prim oranları ve Devlet katkısı" başlıklı 81'inci maddesinin (h) bendinde; *"4 üncü maddenin birinci fıkrasının (c) bendi kapsamındaki sigortalılara bağlanan veya bağlanacak vazife malullük aylıkları ile bunların hak sahiplerine bağlanacak ölüm aylıklarının karşılığı olmak üzere, bu kapsamdaki sigortalılar için kamu idarelerinin bütçelerinden ayrılan sosyal güvenlik kurumlarına devlet primi ödeneklerinin % 20'si oranında ek karşılık primi alınır. Ayrılan ek karşılık priminin tamamı kurum bütçelerinin yetkili makamlarca onaylanarak yürürlüğe girdiği tarihi takip eden aybaşlarından itibaren altı ay içinde ve aylık eşit taksitlerle ödenir. Genel bütçe kapsamındaki idarelerin ek karşılık primleri Maliye Bakanlığı bütçesine konulacak ödenekten karşılanır"* denilmektedir.

A) Ek Karşılık Priminin Hesaplanmasında Yaşanan Sorunlar

Kamu idarelerinde ilk defa 5510 sayılı Kanun kapsamında çalışan personel için %11 oranında sosyal güvenlik primi, %7,5 oranında genel sağlık sigortası primi olmak üzere toplam da idarenin bütçesinden %18,5 oranında devlet prim ödeneği ayrılmaktadır.

5510 sayılı Kanunun geçici madde hükümlerince 5434 sayılı T.C. Emekli Sandığı Kanunu hükümlerine tabi personel için ayrılan sosyal güvenlik prim oranı %20'dir. Ayrıca %12

oranında genel sağlık sigortası primi ayrılmaktadır. Fakat 5510 sayılı Kanunun geçici 4'üncü maddesinde %12 oranında genel sağlık sigortası priminin ek karşılık hesabında dikkate alınmayacağı belirtilmiştir.

Kurumun ödemesi gereken 5510 sayılı Kanun'a ilk kez tabi personel için %18,5 ve 5434 sayılı Kanun'dan gelen personel için %20 oranındaki primlerinin %20'sini alarak ek karşılık primini bütçesinde ilgili kodda göstermesi gerekmektedir. Bütçe yürürlüğe girdikten sonra 10 iş günü içerisinde SGK'nın MOSİP Bilgi Sisteminde yer alan Ek Karşılık Yeni Kayıt bölümüne girerek ek karşılık prim ödemesini tahakkuk ettirmesi gerekmektedir. Tahakkukun yapılmaması veya eksik yapılması durumunda 5510 sayılı Kanun'un 102'nci maddesinde belirtilen idari para cezasının ilgili kuruma uygulanması gerekmektedir.

2017 yılında döner sermaye işletmelerinin verileri üzerinde yapılan incelemelerde, ek karşılık prim hesaplamasında tercih edilen genel uygulama bütçe de yer alan temel maaş hesabının %20'si alınarak sosyal güvenlik primi kurum karşılığı ödeneğinin bulunması daha sonrasında da bu tutarın %20'si alınarak ek karşılık priminin hesaplanmasıdır.

THSK'ya bağlı; 49 işletmede temel maaşlar kaleminin %20'sinin sosyal güvenlik primi kurum karşılığı ödeneği olarak konulduğu ve bu ödeneğin %20'si alınarak ek karşılık primlerinin hesaplandığı görülmüştür.

5510 sayılı Kanun'a ilk kez tabi olarak çalışan personelin uzun vadeli sigorta kolları ve genel sağlık sigortası primi kurum karşılıkları dikkate alınmadan yapılan bu hesaplama hatalı bir işlemdir.

Ek karşılık priminin doğru hesaplanmasını sağlamak açısından 5510 sayılı Kanuna ilk kez tabi olarak çalışan personelin genel sağlık sigortası kurum karşılığı olan %7,5 oranındaki primin 5434 sayılı Kanuna tabi olarak çalışan personelin genel sağlık sigortası kurum karşılığı olan %12 oranındaki primin ayrıştırılarak, ek karşılık prim hesabına sadece %7,5 oranındaki genel sağlık sigortası kurum karşılığı priminin dahil edilmesi gerekmektedir.

Yapılması gereken, ek karşılık primini kamu idareleri bütçelerinde hesaplarken öncelikle 4/1-c kapsamındaki personelin temel maaşlarını hesaplamalıdır. Hesaplanan maaşlar üzerinden %11 ve %20 oranlarına göre ayrılan sosyal güvenlik primi kurum karşılıkları ödemeleri bütçesi oluşturulmalıdır. Bu oluşturulan tutarın %20'si alınarak ek karşılık prim bütçesine yazılmalıdır. Bunun yanında %7,5 ve %12 oranında genel sağlık sigortası primi

kurum karşılıkları bütçesi belirlemelidir. Fakat genel sağlık sigortasının %7,5 oranındaki kısmı ek karşılık priminde kullanılacağından bu tutar ayrıca belirtilerek %20'si alınmak suretiyle ek karşılık primi bütçe koduna yazılması gerekmektedir. Bu sayede ek karşılık primi sosyal güvenlik primi kurum karşılıkları bütçesi ile genel sağlık sigortası primi kurum karşılıkları bütçesinin %20 ek karşılığı alınarak bulunan tutara eşit olacaktır.

B) İşletmelerin Bütçelerinde Yer Alan Primlerin Raporlanmasına İlişkin Karşılaşılan Sorunlar

İşletmelerin SGK'ya ödemesi gereken sigorta primi kurum karşılıklarını bütçe ve bütçe uygulama sonuçları tablolarında raporlaması gerekmektedir. Mali tabloların incelenmesi sonucunda aşağıda sayısı verilen işletmelerin ilgili prim ödemelerini mali tablolarında raporlamadığı veya eksik raporladığı görülmüştür.

İşletmelerin bütçe hesapları incelendiğinde 8 işletmenin sosyal güvenlik primini 970.02.01.06.01 bütçe kodunda, 11 işletmenin sağlık primi ödemelerinin 970.02.01.06.02 bütçe kodunda, 10 işletmenin ek karşılık primlerini 970.02.01.06.03 bütçe kodunda raporlamadığı görülmüştür.

İşletmelerin bütçe uygulama sonuçları incelendiğinde 10 işletmenin sosyal güvenlik primi ödemelerinin 830.02.01.06.01 kodunda, 11 işletmenin sağlık primi ödemelerinin 830.02.01.06.02 kodunda, 11 işletmenin ek karşılık primlerini 830.02.01.06.03 bütçe kodunda raporlamadığı görülmüştür.

5510 sayılı Kanun gereğince döner sermaye işletmeleri ek karşılık primlerini doğru bir biçimde hesaplayarak bütçeleştirip, SGK'ya karşı yükümlülüklerini mevzuata uygun şekilde yerine getirmelidir.

Kamu idaresi cevabında; özetle, bulguda belirtilen hususlara katıldıklarını belirterek, ek karşılık primlerinin hesaplanması ve raporlanması hususunun kurumca takibinin yapılacağını, il sağlık müdürlüklerine gerekli talimatların verildiği, 2019-2020 ve 2021 yılları bütçe çağrısında da ek karşılıklara ilişkin hususlara yer verileceği belirtilmiştir.

Sonuç olarak ek karşılık primlerinin hesaplanması ve raporlanması hususuna bulguda ayrıntılı olarak yer verilmiştir. Bulguda belirtilen ek karşılık priminin mevzuata uygun olarak hesaplanması ve raporlanması hususunun ivedilikle uygulamaya geçirilmesi ve konunun izleyen yıllarda izlenmesinin uygun olacağı değerlendirilmektedir.

8. EKLER

EK 1: KAMU İDARESİ MALİ TABLOLARI

A2- Kurumun Bilançosu							
Kuruluş Adı		: TÜRKİYE HALK SAĞLIĞI KURUMU - Bütün Kurumlar			Cari Yıl		: 2017
Tarih Aralığı		: 01.01.2017-10.11.2017			Rapor Tarihi		: 07/03/2018 17:44:01
Veri Kaynağı		: KDS-Tek Düzen Muhasebe Sistemi (TDMS)			TDMS Link		: http://tdms.saglik.gov.tr/TDMS/muh/main.htm
	AKTİF (VARLIKLAR)	Önceki Dönem	Cari Dönem		PASİF (KAYNAKLAR)	Önceki Dönem	Cari Dönem
1	DÖNEN VARLIKLAR	333,806,513.00	268,957,079.52	3	KISA VADELİ YABANCI KAYNAKLAR	108,956,472.52	40,402,405.60
10	HAZIR DEĞERLER	33,534,711.91	3,921,953.50	30	MALİ BORÇLAR	60,000.00	1,866,000.00
100	KASA HESABI	1,032.11	0.00	303	İŞLETMELER ARASI MALİ BORÇLAR HESABI	60,000.00	1,866,000.00
101	ALINAN ÇEKLER HESABI	0.00	0.00	32	TİCARİ BORÇLAR	42,635,956.70	16,187,896.39
102	BANKALAR HESABI	34,454,984.88	3,948,180.94	320	SATICILAR HESABI	37,339,381.14	10,442,624.63
103	VERİLEN ÇEKLER VE GÖNDERME EMİRLERİ HESABI (-)	-1,092,756.48	-56,227.44	326	ALINAN DEPOZİTO VE TEMİNATLAR HESABI	5,272,922.10	5,721,618.30
105	DÖVİZ HESABI	0.00	0.00	329	DİĞER TİCARİ BORÇLAR HESABI	23,653.46	23,653.46
106	DÖVİZ GÖNDERME EMİRLERİ HESABI (-)	0.00	0.00	33	DİĞER BORÇLAR	4,845,377.83	4,760,946.60
108	DİĞER HAZIR DEĞERLER HESABI	171,451.40	30,000.00	335	PERSONELE BORÇLAR HESABI	2,796,953.83	606,033.41
11	MENKUL KIYMETLER	0.00	0.00	336	DİĞER ÇEŞİTLİ BORÇLAR HESABI	2,048,424.00	4,154,913.19
112	KAMU KESİMİ TAHVİL, SENET VE BONOLARI HESABI	0.00	0.00	337	SGKdan İşletmeler Adına Gelen Paralar Hesabi	0.00	0.00
118	DİĞER MENKUL KIYMETLER HESABI	0.00	0.00	34	ALINAN AVANSLAR	910,846.58	2,826,708.34
119	MENKUL KIYMETLER DEĞER DÜŞÜKLÜĞÜ KARŞILIĞI HESABI (-)	0.00	0.00	340	ALINAN SİPARİŞ AVANSLARI HESABI	910,846.58	2,826,708.34
12	TİCARİ ALACAKLAR	164,046,165.92	206,919,018.90	349	ALINAN DİĞER AVANSLAR HESABI	0.00	0.00
120	ALICILAR HESABI	163,045,378.89	205,569,258.45	35	YILLARA YAYGIN İNŞAAT VE ONARIM HAKEDİŞLERİ	0.00	0.00
121	ALACAK SENETLERİ HESABI	0.00	0.00	350	YILLARA YAYGIN İNŞAAT VE ONARIM HAKEDİŞ BEDELLERİ HESABI	0.00	0.00
122	ALACAK SENETLERİ REESKONTU HESABI (-)	0.00	0.00	358	YILLARA YAYGIN İNŞAAT VE ONARIM HAKEDİŞ BEDELLERİ HESABI	0.00	0.00
123	BANKA KREDİ KARTLARINDAN ALACAKLAR HESABI	14,823.32	11,891.20	36	ÖDENECEK DİĞER YÜKÜMLÜLÜKLER	60,501,152.41	14,756,296.00
126	VERİLEN DEPOZİTO VE TEMİNATLAR HESABI	976,616.24	1,306,117.78	360	ÖDENECEK VERGİ VE FONLAR HESABI	34,948,129.30	13,194,920.80
127	DİĞER TİCARİ ALACAKLAR HESABI	0.00	0.00	361	ÖDENECEK SOSYAL GÜVENLİK KESİNTİLERİ HESABI	293,613.54	152,031.85
128	ŞÜPHELİ TİCARİ ALACAKLAR HESABI	147,936.12	170,340.12	362	ÖDENECEK DÖNER SERMAYE YÜKÜMLÜLÜKLERİ HESABI	7,881,893.09	475,601.57
129	ŞÜPHELİ TİCARİ ALACAKLAR KARŞILIĞI HESABI (-)	-138,588.65	-138,588.65	363	ÖDENECEK DÖNER SERMAYE KATKI PAYLARI HESABI	16,028,206.60	2,592.43
13	DİĞER ALACAKLAR	2,902,026.90	15,139,087.68	366	MERKEZ HİSSESİ HESABI	0.00	0.00
134	İŞLETMELER ARASI MALİ BORÇLARDAN ALACAKLAR HESABI	598,000.00	12,697,728.46	368	VADESİ GEÇMİŞ, ERTELENMİŞ VEYA TAKSİTLENDİRİLMİŞ VERGİ VE DİĞER YÜKÜMLÜLÜKLER HESABI	0.00	0.00
135	PERSONELDEN ALACAKLAR HESABI	1,764,049.83	1,646,279.83	369	ÖDENECEK DİĞER YÜKÜMLÜLÜKLER HESABI	1,349,309.68	931,149.35
136	DİĞER ÇEŞİTLİ ALACAKLAR HESABI	506,222.73	761,325.05	37	BORÇ VE GİDER KARŞILIKLARI	0.00	0.00
138	ŞÜPHELİ DİĞER ALACAKLAR HESABI	33,754.34	33,754.34	370	DÖNEM KARI VERGİ VE DİĞER YASAL YÜKÜMLÜLÜK KARŞILIKLARI HESABI	0.00	0.00
139	ŞÜPHELİ DİĞER ALACAKLAR KARŞILIĞI HESABI (-)	0.00	0.00	371	DÖNEM KARININ PEŞİN ÖDENEN VERGİ VE DİĞER YÜKÜMLÜLÜKLERİ HESABI (-)	0.00	0.00
15	STOKLAR	98,126,408.18	42,350,581.26	372	KIDEM TAZMİNATI KARŞILIĞI HESABI (-)	0.00	0.00
150	İLK MADDE VE MALZEME HESABI	98,126,408.18	42,151,295.96	373	MALİYET GİDERLERİ KARŞILIĞI HESABI	0.00	0.00
151	YARI MAMULLER - ÜRETİM HESABI	0.00	0.00	379	DİĞER BORÇ VE GİDER KARŞILIKLARI HESABI	0.00	0.00

Sayfa : 1 / 4

A2- Kurumun Bilançosu

Kuruluş Adı		: TÜRKİYE HALK SAĞLIĞI KURUMU - Bütün Kurumlar		Cari Yıl		: 2017	
Tarih Aralığı		: 01.01.2017-10.11.2017		Rapor Tarihi		: 07/03/2018 17:44:01	
Veri Kaynağı		: KDS-Tek Düzen Muhasebe Sistemi (TDMS)		TDMS Link		: http://tdms.saglik.gov.tr/TDMS/muh/main.htm	
	AKTİF (VARLIKLAR)	Önceki Dönem	Cari Dönem		PASİF (KAYNAKLAR)	Önceki Dönem	Cari Dönem
152	MAMULLER HESABI	0.00	0.00	38	GELECEK AYLARA AİT GELİRLER VE GİDER TAHAKKUKLARI	0.00	0.00
153	TİCARİ MALLAR HESABI	0.00	0.00	380	GELECEK AYLARA AİT GELİRLER HESABI	0.00	0.00
157	DİĞER STOKLAR HESABI	0.00	0.00	381	GİDER TAHAKKUKLARI HESABI	0.00	0.00
158	STOK DEĞER DÜŞÜKLÜĞÜ KARŞILIĞI HESABI (-)	0.00	0.00	39	DİĞER KISA VADELİ YABANCI KAYNAKLAR HESABI	3,139.00	4,558.27
159	VERİLEN SİPARİŞ AVANSLARI HESABI	0.00	199,285.30	391	HESAPLANAN KATMA DEĞER VERGİSİ HESABI	0.00	0.00
179	TAŞERONLARA VERİLEN AVANSLAR	0.00	0.00	393	MERKEZ VE ŞUBELER CARİ HESABI	0.00	0.00
18	GELECEK AYLARA AİT GİDERLER VE GELİR TAHAKKUKLARI	35,197,200.09	616,762.17	397	SAYIM VE TESELLÜM FAZLALARI HESABI	0.00	0.00
180	GELECEK AYLARA AİT GİDERLER HESABI	35,197,200.09	1,477.79	399	DİĞER ÇEŞİTLİ KISA VADELİ YABANCI KAYNAKLAR HESABI	3,139.00	4,558.27
181	GELİR TAHAKKUKLARI HESABI	0.00	0.00	4	UZUN VADELİ YABANCI KAYNAKLAR	6,052,527.85	6,036,638.29
182	SAĞLIK KURUMLARI ARASI HİZMET ALIM GİDERLERİ HESABI	0.00	615,284.38	40	MALİ BORÇLAR	0.00	0.00
19	DİĞER DÖNEN VARLIKLAR	0.00	9,676.01	403	İŞLETMELER ARASI MALİ BORÇLAR HESABI	0.00	0.00
190	DEVREDEN KATMA DEĞER VERGİSİ HESABI	0.00	0.00	42	TİCARİ BORÇLAR	0.00	0.00
191	İNDİRİLECEK KATMA DEĞER VERGİSİ HESABI	0.00	0.00	420	SATICILAR HESABI	0.00	0.00
193	PEŞİN ÖDENEN VERGİ VE FONLAR HESABI	0.00	0.00	426	ALINAN DEPOZİTO VE TEMİNATLAR HESABI	0.00	0.00
195	İŞ AVANSLARI HESABI	0.00	8,976.01	429	DİĞER TİCARİ BORÇLAR HESABI	0.00	0.00
196	PERSONEL AVANSLARI HESABI	0.00	700.00	43	DİĞER BORÇLAR	0.00	0.00
197	SAYIM VE TESELLÜM NOKSANLARI HESABI	0.00	0.00	436	DİĞER ÇEŞİTLİ BORÇLAR HESABI	0.00	0.00
198	DİĞER ÇEŞİTLİ DÖNEN VARLIKLAR HESABI	0.00	0.00	438	KAMUYA OLAN ERTELENMİŞ VEYA TAKSİTLENDİRİLMİŞ BORÇLAR HESABI	0.00	0.00
199	DİĞER DÖNEN VARLIKLAR KARŞILIĞI HESABI (-)	0.00	0.00	44	ALINAN AVANSLAR	0.00	0.00
2	DURAN VARLIKLAR	113,784,905.42	120,148,790.34	440	ALINAN SİPARİŞ AVANSLARI HESABI	0.00	0.00
22	TİCARİ ALACAKLAR	659,917.31	1,080,782.38	449	ALINAN DİĞER AVANSLAR HESABI	0.00	0.00
220	ALICILAR HESABI	0.00	0.00	47	BORÇ VE GİDER KARŞILIKLARI	6,052,527.85	6,036,638.29
221	ALACAK SENETLERİ HESABI	0.00	0.00	472	KIDEM TAZMİNATI KARŞILIĞI HESABI	6,052,527.85	6,036,638.29
222	ALACAK SENETLERİ REESKONTU HESABI (-)	0.00	0.00	48	GELECEK YILLARA AİT GELİRLER VE GİDER TAHAKKUKLARI	0.00	0.00
226	VERİLEN DEPOZİTO VE TEMİNATLAR HESABI	659,917.31	1,080,782.38	480	GELECEK YILLARA AİT GELİRLER HESABI	0.00	0.00
227	DİĞER TİCARİ ALACAKLAR HESABI	0.00	0.00	481	GİDER TAHAKKUKLARI HESABI	0.00	0.00
229	ŞÜPHELİ TİCARİ ALACAKLAR KARŞILIĞI HESABI (-)	0.00	0.00	5	ÖZ KAYNAKLAR	332,582,418.05	342,666,825.97
23	DİĞER ALACAKLAR	0.00	0.00	50	ÖDENMİŞ SERMAYE	43,082,385.55	43,082,385.55
234	İŞLETMELER ARASI MALİ BORÇLARDAN ALACAKLAR HESABI	0.00	0.00	500	SERMAYE HESABI	43,082,385.55	43,082,385.55
235	PERSONELDEN ALACAKLAR HESABI	0.00	0.00	501	ÖDENMEMİŞ SERMAYE HESABI (-)	0.00	0.00
236	DİĞER ÇEŞİTLİ ALACAKLAR HESABI	0.00	0.00	52	SERMAYE YEDEKLERİ	27,273.53	27,273.53

A2- Kurumun Bilançosu

Kuruluş Adı : TÜRKİYE HALK SAĞLIĞI KURUMU - Bütün Kurumlar		Cari Yıl : 2017			
Tarih Aralığı : 01.01.2017-10.11.2017		Rapor Tarihi : 07/03/2018 17:44:01			
Veri Kaynağı : KDS-Tek Düzen Muhasebe Sistemi (TDMS)		TDMS Link : http://tdms.saglik.gov.tr/TDMS/muh/main.htm			
AKTİF (VARLIKLAR)	Önceki Dönem	Cari Dönem	PASİF (KAYNAKLAR)	Önceki Dönem	Cari Dönem
239 ŞÜPHELİ DİĞER ALACAKLAR KARŞILIĞI HESABI (-)	0.00	0.00	522 MADDİ DURAN VARLIKLAR YENİDEN DEĞERLEME ARTIŞLARI HESABI	27,273.53	27,273.53
24 MALİ DURAN VARLIKLAR	0.00	0.00	54 YEDEKLER	0.00	0.00
248 DİĞER MALİ DURAN VARLIKLAR HESABI	0.00	0.00	549 ÖZEL FONLAR HESABI	0.00	0.00
249 DİĞER MALİ DURAN VARLIKLAR KARŞILIĞI HESABI (-)	0.00	0.00	57 GEÇMİŞ YILLAR KARLARI	235,208,256.84	294,587,119.38
25 MADDİ DURAN VARLIKLAR	112,891,640.83	118,426,601.44	570 GEÇMİŞ YILLAR KARLARI HESABI	235,208,256.84	294,587,119.38
250 ARAZİ VE ARSALAR HESABI	78,000.00	139,109.26	58 GEÇMİŞ YILLAR ZARARLARI	-4,091,012.68	-5,114,360.41
251 YERALTI VE YERÜSTÜ DÜZENLERİ HESABI	0.00	0.00	580 GEÇMİŞ YILLAR ZARARLARI HESABI (-)	-4,091,012.68	-5,114,360.41
252 BİNALAR HESABI	0.00	0.00	59 DÖNEM NET KARI/ZARARI	58,355,514.81	10,084,407.92
253 TESİS, MAKİNE VE CİHAZLAR HESABI	148,027,767.39	142,417,230.33	590 DÖNEM NET KARI HESABI	58,355,514.81	10,084,407.92
254 TAŞITLAR HESABI	2,344,387.15	1,648,996.62	591 DÖNEM NET ZARARI HESABI (-)	0.00	0.00
255 DEMİRBAŞLAR HESABI	159,558,080.83	150,781,180.47			
256 DİĞER MADDİ DURAN VARLIKLAR HESABI	0.00	0.00			
257 BİRİKMİŞ AMORTİSMANLAR HESABI (-)	-204,949,613.95	-190,732,824.91			
258 YAPILMAMTA OLAN YATIRIMLAR HESABI	7,833,019.41	14,172,909.67			
259 VERİLEN AVANSLAR HESABI	0.00	0.00			
26 MADDİ OLMAYAN DURAN VARLIKLAR	0.00	331,226.25			
260 HAKLAR HESABI	496,153.92	544,488.72			
267 DİĞER MADDİ OLMAYAN DURAN VARLIKLAR HESABI	4,782,542.63	4,787,684.21			
268 BİRİKMİŞ AMORTİSMANLAR HESABI (-)	-5,278,696.55	-5,000,946.68			
269 VERİLEN AVANSLAR HESABI	0.00	0.00			
27 ÖZEL TÜKENMEYE TABİ VARLIKLAR	0.00	0.00			
271 ARAMA GİDERLERİ HESABI	0.00	0.00			
272 HAZIRLIK VE GELİŞTİRME GİDERLERİ HESABI	0.00	0.00			
278 BİRİKMİŞ TÜKENME PAYLARI HESABI (-)	0.00	0.00			
279 VERİLEN AVANSLAR HESABI	0.00	0.00			
28 GELECEK YILLARA AİT GİDERLER VE GELİR TAHAKKUKLARI	0.00	0.00			
280 GELECEK YILLARA AİT GİDERLER HESABI	0.00	0.00			
281 GELİR TAHAKKUKLARI HESABI	0.00	0.00			
29 DİĞER DURAN VARLIKLAR	233,347.28	310,180.27			
293 GELECEK YILLAR İHTİYACI STOKLAR HESABI	0.00	0.00			
294 ELDEN ÇIKARILACAK STOKLAR VE MADDİ DURAN VARLIKLAR HESABI	3,398,328.94	5,694,684.51			
295 PEŞİN ÖDENEN VERGİ VE FONLAR HESABI	0.00	0.00			
297 DİĞER ÇEŞİTLİ DURAN VARLIKLAR HESABI	0.00	0.00			
298 STOK DEĞER DÜŞÜKLÜĞÜ KARŞILIĞI HESABI (-)	0.00	0.00			

Sayfa : 3 / 4

A2- Kurumun Bilançosu

Kuruluş Adı	: TÜRKİYE HALK SAĞLIĞI KURUMU - Bütün Kurumlar	Cari Yıl	: 2017				
Tarih Aralığı	: 01.01.2017-10.11.2017	Rapor Tarihi	: 07/03/2018 17:44:01				
Veri Kaynağı	: KDS-Tek Düzen Muhasebe Sistemi (TDMS)	TDMS Link	: http://jtdms.saglik.gov.tr/TDMS/muh/main.htm				
AKTİF (VARLIKLAR)		Önceki Dönem	Cari Dönem	PASİF (KAYNAKLAR)		Önceki Dönem	Cari Dönem
299 BİRİKMiŞ AMORTİSMANLAR HESABI (-)		-3,164,981.66	-5,384,504.24				
AKTİF VARLIKLAR TOPLAMI		447,591,418.42	389,105,869.86		PASİF KAYNAKLAR TOPLAMI	447,591,418.42	389,105,869.86
!!! DİP NOT !!!							
*900-Alınan Teminatlar Hesabının Borç Bakiyesi	112,496,675.01 TL dir.						
*901-Alınan Teminatlar Hesabının Alacak Bakiyesi	112,496,675.01 TL dir.						
*980-Gider Taahhütleri Hesabının Borç Bakiyesi	275,842,613.20 TL dir.						
*981-Gider Taahhütleri Hesabının Alacak Bakiyesi	275,842,613.20 TL dir.						
*910-Verilen Teminatlar Hesabının Borç Bakiyesi	TL dir.						
*911-Verilen Teminatlar Hesabının Alacak Bakiyesi	TL dir.						
*940-Demirbaş Giderleri Hesabının Borç Bakiyesi	TL dir.						
*941-Demirbaş Giderleri Hesabının Alacak Bakiyesi	TL dir.						

A3- Kurumun Gelir Tablosu						
Kuruluş Adı		: TÜRKİYE HALK SAĞLIĞI KURUMU - Bütün Kurumlar		Cari Yıl	: 2017	
Tarih Aralığı		: 01.01.2017 - 10.11.2017		Rapor Tarihi	: 12/03/2018 10:21:52	
Veri Kaynağı		: Tek Düzen Muhasebe Sistemi (TDMS)		TDMS Link	: http://tdms.saglik.gov.tr/TDMS/muh/main.htm	
	Gelir Kalemleri	Önceki Dönem	Cari Donem	Cari Donem - Önceki Dönem	Önceki Donem %	Cari Dönem %
A	BRÜT SATIŞLAR	2.078.648.157.23	1.620.475.999.84	-458.172.157.39	101.70	102.35
1	800 YURT İÇİ SATIŞLARI HESABI	686.055.237.23	684.148.917.60	-1.906.319.63	33.56	43.21
2	801 YURTDIŞI SATIŞLAR HESABI	0.00	13.000.00	13.000.00	0.00	0.00
3	802 DİĞER GELİRLER HESABI	1.392.592.920.00	936.314.082.24	-456.278.837.76	68.13	59.14
B	SATIŞ İNDİRİMLERİ (-)	-34.884.923.99	-37.153.102.02	-2.468.178.03	-1.70	-2.35
1	810 SATIŞTAN İADELER (-) HESABI	-4.401.710.37	-10.419.233.64	-6.017.523.27	-0.22	-0.66
2	811 SATIŞ İSKONTOLARI (-) HESABI	-7.092.44	-1.934.72	5.157.72	-0.00	-0.00
3	812 DİĞER İNDİRİMLER (-) HESABI	-30.276.121.18	-26.731.933.66	3.544.187.52	-1.48	-1.69
C	NET SATIŞLAR	2.043.863.233.24	1.583.322.897.82	-460.640.335.42	100.00	100.00
D	SATIŞLARIN MALİYETİ (-)	-1.774.460.101.87	-1.522.332.165.22	252.127.936.65	-86.81	-86.15
1	822 SATILAN HİZMET MALİYETİ (-) HESABI	-1.768.580.872.17	-1.493.406.557.04	275.174.315.13	-86.53	-84.32
2	823 DİĞER SATIŞLARIN MALİYETİ (-) HESABI	-5.879.229.70	-28.925.608.18	-23.046.378.48	-0.29	-1.83
E	BRÜT SATIŞ KARI VEYA ZARARI	269.503.131.37	60.990.732.60	-208.512.398.77	13.19	3.85
F	FAALİYET GİDERLERİ (-)	-85.049.745.74	-50.714.860.86	34.334.884.88	-4.16	-3.20
1	830 ARAŞTIRMA VE GELİŞTİRME GİDERLERİ (-) HESABI	-613.60	0.00	613.60	-0.00	0.00
2	831 PAZARLAMA SATIŞ VE DAĞITIM GİDERLERİ (-) HESABI	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
3	832 GENEL YÖNETİM GİDERLERİ GİDERLERİ (-) HESABI	-85.049.132.14	-50.714.860.86	34.334.271.28	-4.16	-3.20
G	FAALİYET KARI VEYA ZARARI	184.453.385.63	10.275.871.74	-174.177.513.89	9.02	0.65
H	DİĞER FAALİYETLERDEN OLAĞAN GELİR VE KARLAR	55.372.301.57	51.163.789.67	-4.208.511.90	2.71	3.23
1	842 FAİZ GELİRLERİ HESABI	2.645.626.65	3.232.230.29	586.603.64	0.13	0.20
2	844 KONUSU KALMAYAN KARŞILIKLAR HESABI	3.636.77	0.00	-3.636.77	0.00	0.00
3	845 MENKUL KIYMET SATIŞ KARLARI HESABI	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
4	846 KAMBIYO GELİRLERİ HESABI	576.94	0.00	-576.94	0.00	0.00
5	847 REESKONT FAİZ GELİRLERİ HESABI	1.50	0.00	-1.50	0.00	0.00
6	849 DİĞER OLAĞAN GELİR VE KARLAR HESABI	52.722.459.71	47.931.559.38	-4.790.900.33	2.58	3.03
I	DİĞER FAALİYETLERDEN OLAĞAN GİDER VE ZARARLAR (-)	-12.802.979.85	-6.683.259.44	6.119.720.41	-0.83	-0.42
1	854 KARŞILIK GİDERLERİ HESABI (-)	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
2	855 MENKUL KIYMET SATIŞ ZARARLARI HESABI	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
3	856 KAMBIYO ZARARLARI HESABI (-)	-94.69	-315.32	-220.63	-0.00	-0.00
4	857 REESKONT FAİZ GİDERLERİ HESABI (-)	-1.871.38	0.00	1.871.38	-0.00	0.00
5	859 DİĞER OLAĞAN GİDER VE ZARARLAR HESABI (-)	-12.801.013.78	-6.682.944.12	6.118.069.66	-0.83	-0.42
J	OLAĞAN KAR VEYA ZARAR	227.022.707.35	54.756.401.97	-172.266.305.38	11.11	3.46
K	OLAĞANDIŞI GELİR VE KARLAR	17.530.945.57	14.980.845.71	-2.550.099.86	0.86	0.95
1	871 ÖNCEKİ DÖNEM GELİR VE KARLARI HESABI	33.754.34	0.00	-33.754.34	0.00	0.00
2	879 DİĞER OLAĞANDIŞI GELİR VE KARLAR HESABI	17.497.191.23	14.980.845.71	-2.516.345.52	0.86	0.95
L	OLAĞANDIŞI GİDER VE ZARARLAR (-)	-186.198.138.11	-59.652.839.76	126.545.298.35	-9.11	-3.77
1	880 ÇALIŞMAYAN KISIM GİDER VE ZARARLARI HESABI (-)	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
2	881 ÖNCEKİ DÖNEM GİDER VE ZARARLARI (-) HESABI	-12.043.729.96	-2.471.633.29	9.572.096.67	-0.59	-0.16

A3- Kurumun Gelir Tablosu						
Kuruluş Adı		: TÜRKİYE HALK SAĞLIĞI KURUMU - Bütün Kurumlar		Cari Yıl	: 2017	
Tarih Aralığı		: 01.01.2017 - 10.11.2017		Rapor Tarihi	: 12/03/2018 10:21:52	
Veri Kaynağı		: Tek Düzen Muhasebe Sistemi (TDMS)		TDMS Link	: http://tdms.saglik.gov.tr/TDMS/muh/main.htm	
	Gelir Kalemleri	Önceki Dönem	Cari Donem	Cari Donem - Önceki Dönem	Önceki Donem %	Cari Dönem %
3	889 DİĞER OLAĞANDIŞI GİDER VE ZARARLAR (-) HESABI	-174,154,408.15	-57,181,206.47	116,973,201.68	-8.52	-3.61
M	DÖNEM NET KARI/ZARARI	58,355,514.81	10,084,407.92	-48,271,106.89	2.86	0.64
1	890 DÖNEM KARI VEYA ZARARI HESABI	58,355,514.81	10,084,407.92	-48,271,106.89	2.86	0.64
2	891 DÖNEM KARI VERGİ VE DİĞER YASAL YÜKÜMLÜLÜK KARŞILIKLARI (-)	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
3	892 DÖNEM KARI NET KARI VEYA ZARARI HESABI	58,355,514.81	10,084,407.92	-48,271,106.89	2.86	0.64
N	DÖNEM KARI VEYA ZARARI	58,355,514.81	10,084,407.92	-48,271,106.89	2.86	0.64
O	DÖN. KARI VERGİ VE DİĞ. YAS. YÜK. KARŞ. (-)	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
P	DÖNEM NET KARI VEYA ZARARI	58,355,514.81	10,084,407.92	-48,271,106.89	2.86	0.64
!!! DİP NOT !!!						
*900-Alınan Teminatlar Hesabının Borç Bakiyesi		112,496,675.01 TL dir.				
*901-Alınan Teminatlar Hesabının Alacak Bakiyesi		112,496,675.01 TL dir.				
*980-Gider Taahhütleri Hesabının Borç Bakiyesi		275,842,613.20 TL dir.				
*981-Gider Taahhütleri Hesabının Alacak Bakiyesi		275,842,613.20 TL dir.				
*910-Verilen Teminatlar Hesabının Borç Bakiyesi		TL dir.				
*911-Verilen Teminatlar Hesabının Alacak Bakiyesi		TL dir.				
*940-Demirbaş Giderleri Hesabının Borç Bakiyesi		TL dir.				
*941-Demirbaş Giderleri Hesabının Alacak Bakiyesi		TL dir.				